

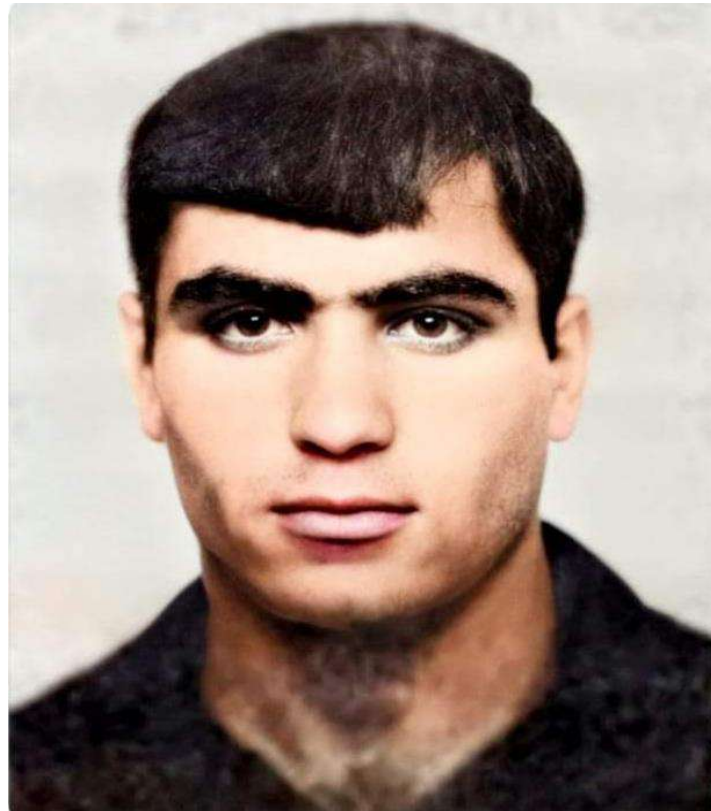

ישראל נפתלי

תש"י - תשל"ד

1950 - 1973

.....
פוסע האדם במסלול חייו מה ישאיר אחריו:

שיר או מילה, ציור או תמונה, תרועה או מנגינה?

לא יותר ממנו האדם עקבות צעדיו על החול החם.

כי אם יוטבע חותמתו בלבבותיהם של אלו שאהבו אותו

בת ציון היא אחותו התאומה של ישראל נפתלי ז"ל

בת ציון היא משוררת וכותבת ספרי שירים,

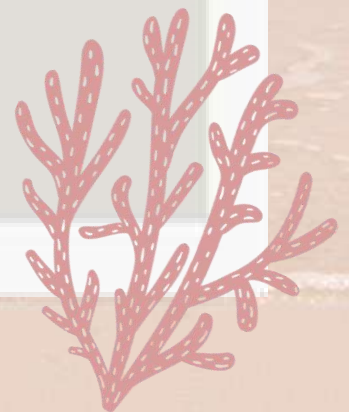
לאחר נפילתו הקדישה הרבה משירה להנצחתו.

כל השירים באלבום זה נכתבו על ידי בת ציון לזכר

אחיה האהוב ישראל

זמנו ימי ילדותי, ונתנו בית אבי
שמותה ונתנה פנינו את לבבי
על כן תשכיל ושימנע רעי.
למי דברי ולכל המניין.
בלעדיכם חיי ריקים ושקופים.
שניכם נפארות בדמי ילונכם.
אם כיום כאחת הארץ את: אחובים.
בזכות כל סגב ונענע שבי חביימי

צור שירים זה הוא מפרי עטת של
בת ציון בכר לבית משפחת נפתלי.
נולדה כאחת תאומה לישראל
ב - י בתמוז תש"י (24.8.1960)
להורים דניאל ויעל ולאיימא רבתא רחל.
אחות לזכבה ולתעמנת יידיה ונאוה.
איימא אנהבת לילדיה רחלי ואחיימי.

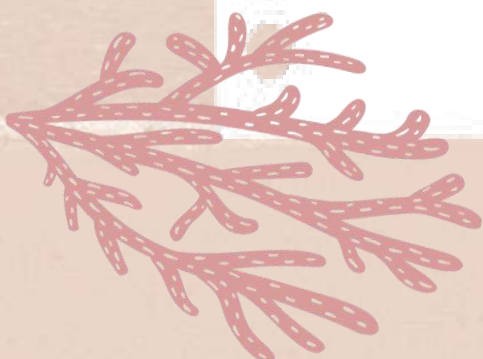
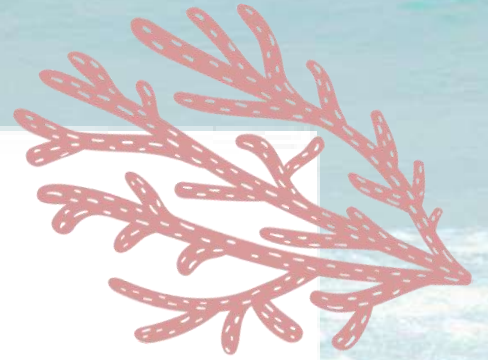

.....

בשבילך אחי
בשבילך בילדותי ארמונות
בחול בניתי.
בשבילך בילדותי
זימרתי עם ים וגל.
בשדות רקדתי עם
עם מטר וטל.
בשבילך בנעורי
שבילי ארצי חרשתי סביב סביב.
בשבילך צבעתי עצים
בצבעי אביב.
שמיים צבעתי
בתכלת עד לבן
יפעת פרחים צבעתי
בשלל צבעי ארגמן.
אך עתה...
בשבילך צבעתי
היקום בשחור ואפור
ארץ שמיים עד לגדול שבמאור .
בשבילך לקחתי
מעט מצבע השני במכחול
בהם צבעתי לב שותת דם
ודמעה באדום.
בשבילך לקחתי
קסת ודיו שחורים
כתבתי קינות כתובים ביגוני.
בשבילך
רציתי לצבוע ערגה וגעגועים
ביד אמן
אך בין צבעי הציירים
לא נמצא אף צבע וגוון.

בת ציון

.....

געגועים

בְּחַדְרֵי לִבִּי
בְּהִיכַל הַזְכָּרוֹן
עֵמֶק בְּאֵרוֹן
גֶּעְגוּעִים אֲסוּפִים
בְּקִפְסַת גִּפְרוּרִים
שְׁמוּרִים
כֹּל גִּפְרוּר מְצִית גֶּעְגוּעַ
יֵצֵת וַיִּבְעַר בְּאֵשׁ בּוֹעֶרֶת
אוֹפֵף כְּרִיחַ קִטְרֶת.

עֵינֵי רוּחִי בּוֹנוֹת הַבְּמָה,
מְצִיאוֹת אַחֲרַת מְדָמָה.
מַעֲלָה בְּאוֹב
מַלְבֵּי הַדּוֹאֵב.
הַעֲרַפֵּל מִפְזָרֶת
דְּמוּתוֹ הַתְּמִירָה
חַיָּה נֹצֵבֶת .

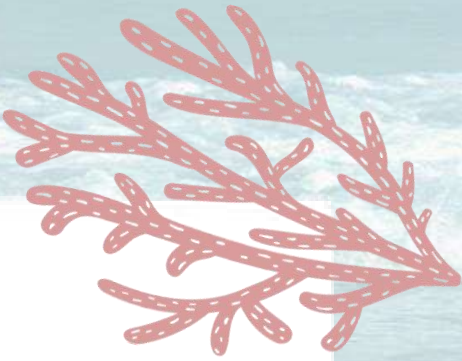

שְׁנֵי הַזְמַן לֹא נִגְסוּ בְּדְמוּתוֹ
קִפְאוּ עֲלוּמִיו
מִתְעַתְעִים כְּחִזְיוֹן
בְּהִיכַל זְכָרוֹן
כְּאֵלְבוּמִים מְצַהִיבִים בְּאֵרוֹן.
דְּמוּתוֹ מִחַדְרֵי הַלֵּב חוֹמְקֶת
הַלְתּוֹ לִפְנֵי נֹצֵבֶת.

בְּשִׁיחַ אֵלָיו אֲדַבֵּר
אֶת דְּמוּתוֹ אֶלְטֹף בְּעֵינֵי
אֲגַלֶּה לוֹ אֶת צְפוּנָי.
הַזְמַן עֵמֶד מַלְכֶת
כְּאֶתְמוֹל שְׁלִשׁוֹם בְּאוֹתוֹ
מִקּוֹם בְּאוֹתָהּ מִמְּלַכֶת.
בְּצַחוֹק וּבְהִלְצוֹת
דְּבָרֵי חֲכָמָה טְבוּלִים
בְּמַלְיָצוֹת.

אֵט אֵט נִמּוֹג הַכֹּל
אֶל הִיכַל הַזְכָּרוֹן.
בְּמַנְעוּל וּבְרִיחַ
שֶׁב נִנְעַל
שְׁנֵית בְּאֵרוֹן.

הַגֶּעְגוּעַ לְנֹצַח יַעֲמֵד בְּפֶתַח
יַחֲפֹשׂ מִפְתָּח
גַּם אִם הַזְמַן חִלּוּד,
לְגֶעְגוּעִים
הַזְמַן לֹא מְדוּד....

בֵּת צִיּוֹן

.....

**ישראל נפתלי נולד ב- 1950 בעיראק לאימו יעל ואביו
דניאל, ישראל נולד ביחד עם אחותו התאומה בת ציון
אשר היה להם קשר בלתי נפרד לאורך השנים. הם עלו
ארצה כשהיו בני חצי שנה. כשעלו, הובאו למעברת יוחנן
בן זכאי ליד יבנה.**

**בגיל 3 ישראל ומשפחתו עברו לירושלים, הם גרו
בירושלים עד 1956 ואז עברו ליפו שם התגוררו בשנים
הבאות. ביפו, ישראל ותאומתו בת ציון למדו את שתי
שנות הלימודים הראשונות שלהם ביחד בבית הספר
רש"י בתל אביב כלומר עד כיתה ב. מכיתה ב עד ח
ישראל ואחותו היו צריכים להיפרד כשהוא עבר לבית
הספר בית אברהם אשר היה בית ספר דתי שדרש
הפרדה, ישראל סיים את בית הספר היסודי בהצטיינות.**

.....

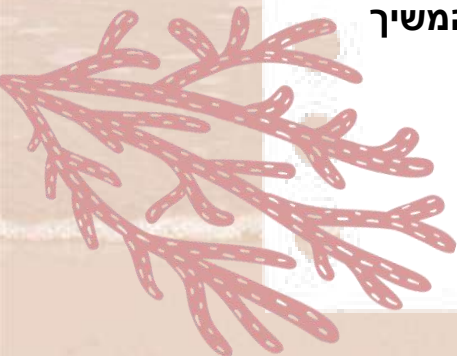

.....

בתקופת נעוריו היה מדריך בתנועת הנוער "בני עקיבא".
אחותו בת ציון מספרת: שאהב את התנועה ולהדריך את
החניכים שלו.

לישראל הייתה שמיעה מוזיקלית, הוא הצליח לנגן על החליל
שירים ששמע כמעט מייד. ישראל אהב וידע לקרוא
בתורה, משפחתו הייתה משפחה ציונית. כאשר החזן היה חולה
והיה זקוק למחליף ישראל נהג להחליף אותו ותמיד כשקרא
בתורה היה זו הייתה קריאה מרשימה משום שהיה לו קול חזק
וצלול. את לימודיו סיים ישראל בבית הספר התיכון עירוני ח בתל
אביב, ואף זכה בחידון התנ"ך לנוער ואפילו היה בכיתת
מדוקלמים של רואי חשבון. דבר שאהב ונהנה ממנו ואף המשיך
לעשות אותו לאחר תקופתו בצבא.

.....

.....

**ישראל גויס לצה"ל
במאי 1969 לחיל
השריון. כשעמד להגיע
גיוסו לצה"ל ביקשו
ממנו שלא יתגייס
לקרבי כי הוא בן יחיד,
אך למרות זאת משום
שהיה פטריוט אמיתי
הוא התעקש להתגייס
לתפקיד קרבי בחיל
השריון, היה חשוב לו
לשרת את המדינה שלו
בנאמנות, במסירות
ובמוכנות.**

**לאחר הטירונות השלים
קורס למקצועות הטנק
והוסמך כנהג ותותחן
טנקים, הוא הוסמך
כמט"ק ומילא את תפקיד
זה בגאווה במהלך
שירותו הצבאי. למרות
הקשיים שלו לאורך
השירות, מסופר שאף
פעם לא התלונן.**

.....

**כשהיה חוזר למשפחתו תמיד היה
משתף בסיפורים מהצבא ומהטנקים
בהתלהבות רבה, דבר שיכול להביע
כמה נהנה מתפקידו ומשרותו הצבאי.
כשהיה חוזר אל המשפחה בשבתות
הם היו שרים סביב השולחן, סופר עליו
שאהב לשיר שירי שבת עם משפחתו
ולספר בדיחות לאחר הארוחה. היה
ידוע בתור אדם עם חוש הומור שהיה
מצליח להצחיק את האנשים סביבו.
ישראל השתחרר מהצבא במאי 1973.**

.....

לאחר שחרורו מהצבא הוצב ישראל ביחידת
מילואים של חיל השריון ומידי פעם נקרא
לתקופות של שירות מילואים פעיל. כשחזר
ישראל לחייו האזרחיים המשיך את מסלולו
בתור רואה חשבון ועבד כמנהל חשבונות
במשרד פרטי ואחר כך בחברת
"אלקטרוניקה לישראל".

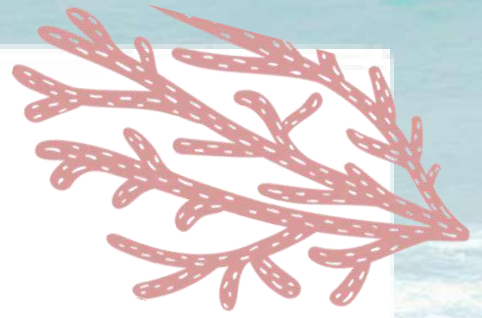

.....

.....

כשפרצה מלחמת יום כיפור ישראל צורף לגדוד 71 של חיל השריון שזה היה גדוד שהוקם מאנשי מילואים הגדוד נשלח לחזית ברמת הגולן, אותו מקום ששירת גם במהלך שנותיו בצבא. הוא השתתף בקרבות בלימה נגד הסורים וב-12 לאוקטובר 1973 נפגע טנקו בקרב באזור מזרעת בית ג'אן. במהלך קרב זה הוכרז ישראל כנעדר למשך ארבעה חודשים עד שלבסוף הוכרז כחלל והובא למנוחת עולמים בבית העלמין בחולון. ישראל נקבר ליד אימו והשאיר מאחוריו את אביו ואחיותיו. ישראל לא זכה להיות בזוגיות רצינית ולכן גם לא היו לו ילדים. לאחר נפילתו הועלה לדרגת

כשהרוח

מילים: בת ציון בכר נפתלי | לחן: רובי ראובני

חלפה הרוח
בדממה וברחש
סודה גילתה לי
בלחש

כשהרוח זימרה
אנחתי נשאתי
כשהרוח שרקה
רזה ידעתי
כשהרוח סערה
בתפילה נאחזתי
כשהרוח חלפה
בצער נעטפתי

ולא...

כשהרוח ליטפה
עמה נעטפתי
כשהרוח זימרה
עמה זימרתי
כשהרוח שרקה
עמה שרקתי
כשהרוח סערה
עמה נסערתי

ולא ידעתי על מה
לא ידעתי
בכתה הרוח
למה
שאלתי

.....

צרובת מלחמה

חיפשתיך אחי

בהמיית הים בין שברי גליו וחידותיו.

ביקשתי רזיו וסודותיו.

צרבו עניי עירפלו הדמעות,

הים הוריד תקוות למצולות.

בהר וגיא בדיונות חול נברתי,

צרבו כפות ידיי

ומאום לא מצאתי.

ביער עבות חיפשתיך

שרטו צרבו קוץ ודרדר

בין עצי יער דוקרנים,

בדם נכתמו אלה ואורנים.

את סלעי הבזלת אבן על אבן הפכתי

פצעו דיממו כפות רגליי עד כי כשלתי.

שרי מלחמה שאלתי וביקשתי

נצרב גרוני וניחר

ראשי היה כסחרחר

ישראל ישראל קראתי!!!

שימך בשפתותיי צרב כנשיקת שרף

בנציצות אש עלה

ועל המזבח הפל כלה.

בין השמשות שדה קרב ראיתי

כליי מלחמה ניצבים וצרובים,

לכלי משחית אל פניי מלחמה ערוך..

והנה הטנק מפויח וחרוך.

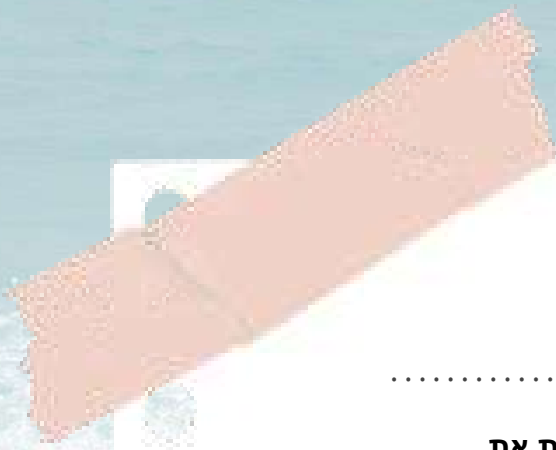
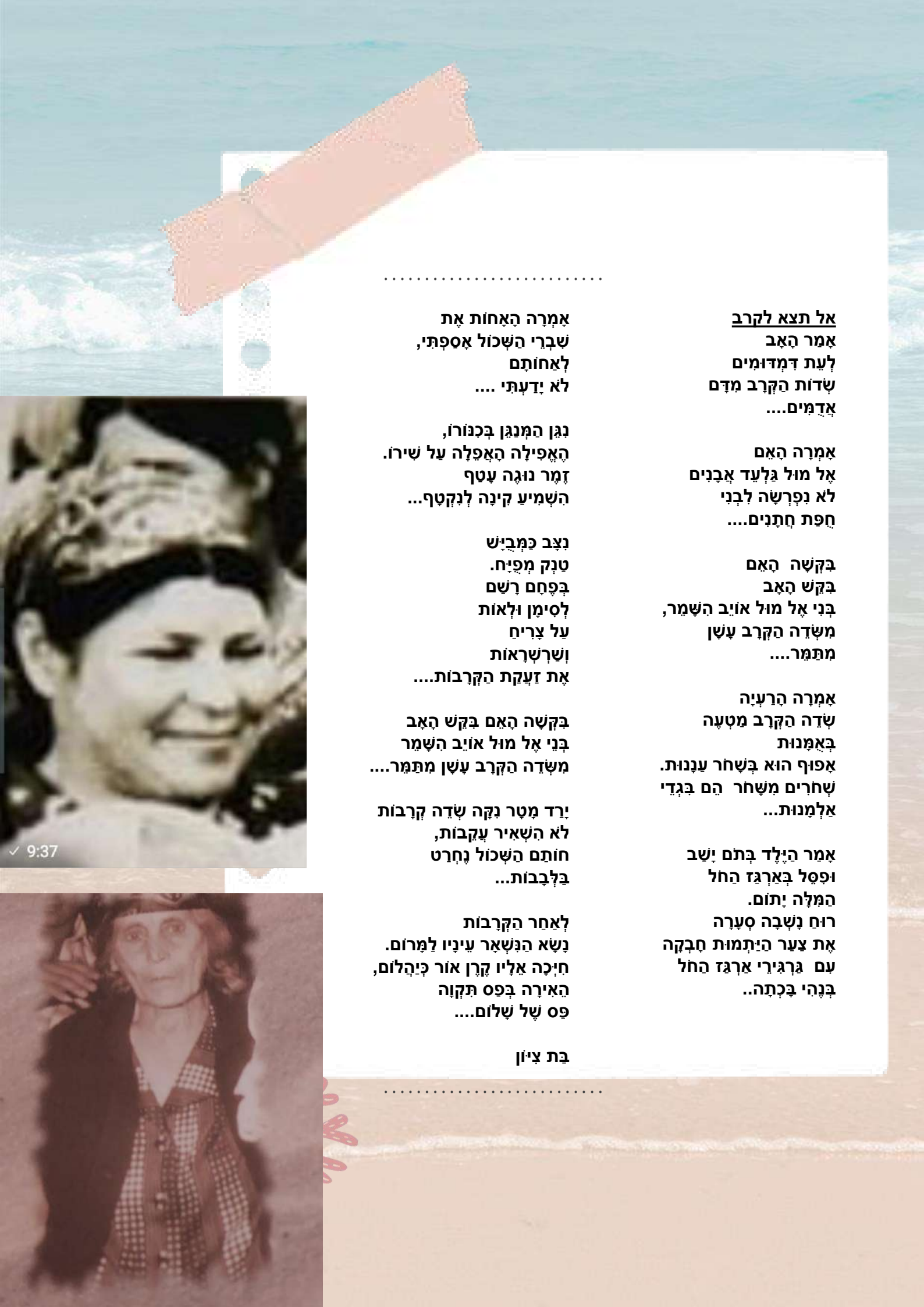
דמעתי לאיטה זלגה מלוחה ומרה

במאכלת אש על ליבי חרטה

ולנצח את שמך ישראל צרבה.

אחותך צרובת לכתך.

.....

.....

אמרה האחות את
שבֵּרִי השְׂכוֹל אֶסְפְּתִי,
לאחותם
לא ידעתי

נגן המנגן בכנורו,
האפילה האפלה על שירו.
זמר נוגה עטף
השמיע קינה לנקטף...

נצב כמביש
טנק מפיח.
בפחם רשם
לסימן ולאות
על צריח
ושרשראות
את זעקת הקרבות....

בקשה האם בקש האב
בני אל מול אויב השמר
משדה הקרב עשן מתמר....

ירד מטר נקה שדה קרבות
לא השאיר עקבות,
חותם השכול נחרט
בלבבות...

לאחר הקרבות
נשא הנשאר עיניו למרום.
חיכה אליו קרן אור קיהלום,
האירה בפס תקוה
פס של שלום....

בת ציון

.....

אל תצא לקרב
אמר האב
לעת דמדומים
שדות הקרב מדם
אדמים....

אמרה האם
אל מול גלעד אבנים
לא נפרשה לבני
חפת חתנים....

בקשה האם
בקש האב
בני אל מול אויב השמר,
משדה הקרב עשן
מתמר....

אמרה הרעיה
שדה הקרב מטעה
באמנות
אפוף הוא בשחר עננות.
שחרים משחר הם בגדי
אלמנות...

אמר הילד בתם ישב
ופסל בארגז החל
המלה יתום.
רוח נשבה סערה
את צער היתמות חבקה
עם גרגירי ארגז החל
בנהי בכתה..

3

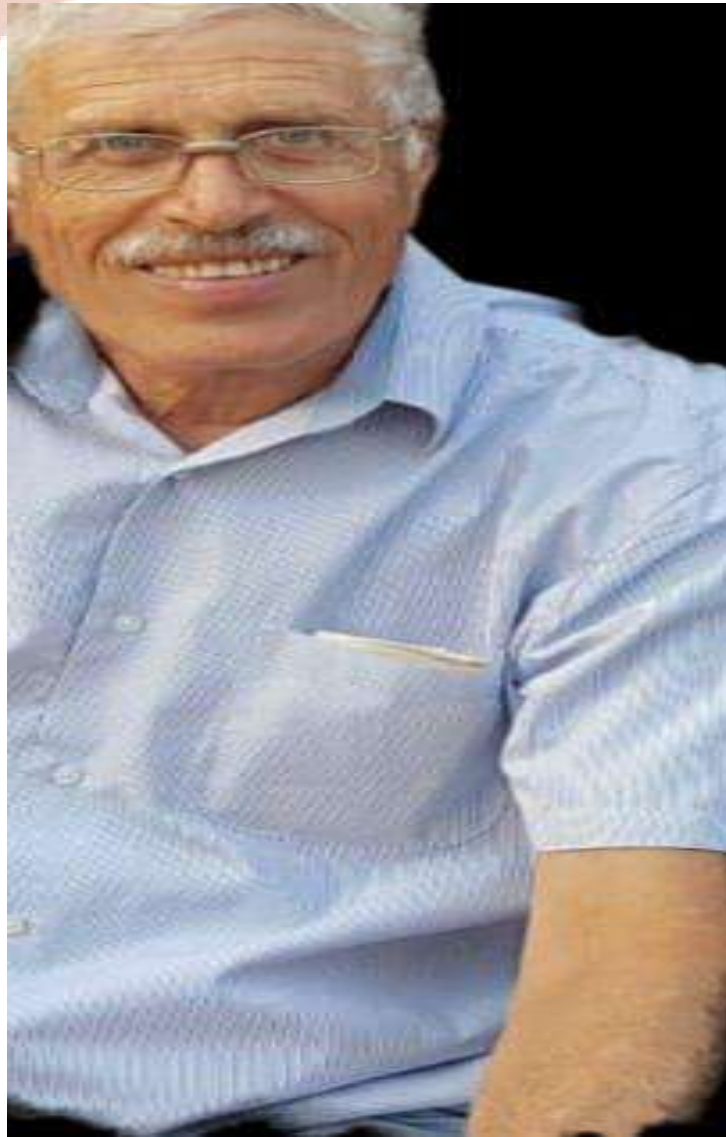
מחמת זאת כן חשבתי להצטרף אליהם
מכיוון שכך ספקי העבודה יהיו גבוהים
בני כבודי ירדו את העבודה שלי
אולי את העבודה שלי
לפיכך יתקיים חוקי העבודה
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי
במקום הזה ויבא לידי ביטוי

4

למטה נמצא קטן של
המחשבה והמחשבה
בני אדם ולפי
ולפי

לפי
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה
מחשבה

המשך למכתב שישראל ש
לבן דודו יחזקאל

יחזקאל הנקרא חזקיה הוא בן דודו של ישראל.

עזרא מילדות גדלו יחד.

כל חופש הגדול היו מבקרים במושב עין יעקב מושבו של אביו דודו עזרא.

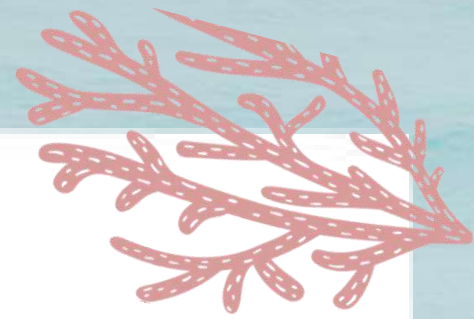
קשר זה הלך והתהדק בימי נעורינו .

כאשר ישראל היה נעדר ובנפולו תמך בכל דרך אפשרית ולראיה המכתבים והגליות

.....
ששלח ..

עד היום הוא חברה הטוב ביותר של אחותו התאומה בת ציון .

תודה חזקיה

כאב וגעגוע

כאב וגעגוע
 יצאו לשוח
 מרחק רב צעדו
 מבלי לנוח.
 פנה כאב לגעגוע
 דע אחא
 ישנם דברים שעליהם
 דעתי לא נחה.
 קיומך בכלל מוטל בספק,
 בלעדיו אתה חסר אונים ונמק.
 מקום לא היה לך בלב הגבירה.
 לולא אני הגורם למר כאבה
 שלה מר
 וכואב עד מאד,
 מחפשת בך מפלט
 כי אינה יודעת לאן לפנות.
 מחדד בה אני זיכרון
 הורים אחות אח וסבים,
 כאבים של ימים עברו
 מלאי עבים.
 השתעל הגעגוע כחכך
 גרונו
 הביט ברעו הכאב
 אוי אויה כמה שליבך
 מר ודואב
 כנחש אתה בפיתוי עץ הדעת
 דבריך נבערים מדעת.

אני הגעגוע ,
 בקסם ידי את חייה אנעים.
 הנה מחוזות ילדותה
 בשיר ורננים,
 שבת מועדים וזמנים
 קול רחוק של שירה
 ומזמורים.
 על כן אותך יש בכוחה
 לשאת מר מכאוב
 כך דיברו וכך ליהגו
 בלי סוף.
 משפטם לאוזני
 גבירתם הגיע.
 מיד את שניהם היא
 הרגיעה.
 די לכם במדון ובמריבה
 זו המחלוקת
 נישב במעט חיבה.
 אתם געגועים
 ואתם מכאובים
 דעו לכם כי שניכם
 בחיי מאד חשובים.
 כאב יקר אתה הינך
 מציק ומייסר
 אותך אמשיך לטפח
 אותך אשמר.

בלעדיך ימות בי
 כל רגש וחום
 כצמח השדה אהיה
 לא למות ולא לחיות
 עד תום.
 ואתם געגועים
 לי נעמתם,
 את מסכת חיי לי הארתם.
 בשלל צבעי קשת
 גוון לגוון
 משחור אפור ועד ארגמן.
 במכחול ידכים
 צובעים בצבעים עזים
 ובצבעים נוגים.
 משמיעים מזמורים
 רחוקים ושירים ענוגים.
 הנה ימי ילדוטי
 והנה בית אבי
 שמחה וצהלה
 מציפים את לבבי.
 על כן השכילו
 ושמעו רעי.
 לכל דבריי ולכל הגיגי.
 בלעדכים חיי ריקים ושכוחים.
 שניכם כפארות
 בדמי שלובים.
 אם כאחת האדם אני
 היום אהובים
 בזכות כל כאב וגעגוע
 שבי חבויים...

שדה קרב

על דמעה הזולגת ללא לאות,
על כאב צורב העומד על משמרתו
ללא כהות.

חוכרים ונצבים למצבת ועדות.

שיני הזמן נוגסים
מעלים מסך עשן את דמותך מכסים.

לעינינו נפרשת הרמה ושדה
המערכה.

בחיל ורעדה הרים וגבעות
נרעדו מקולות מלחמה.

שרשראות טנקים משתרכים
אלי קרב נערכים.

קולות עזים

ירי טילים ורעש פגזים.

מול פשעי דמשק הארורה

נלחמים בגבורה.

רעש אש תמרות עשן וקול זעקה,
שקט קול דממה דקה.

רוח אלוקים מרחפת בין טנקים שרופים,
בין גבעות ורכסים ברמה
הייתם עדים לאימת המלחמה.

מה ראיתם ומה הסוד אתם צופנים??
שמעתם קול ענות חלושה?

או קול ענות גבורה?

או קול ענות על האדמה החרוכה.

שמע ישראל בנחלי אש ריחפו
מאורות כבו

אפר ורגבים מדמכם רוו.

איוושת הרוח קולה בשברים
מספרת את שבר יום הכיפורים.

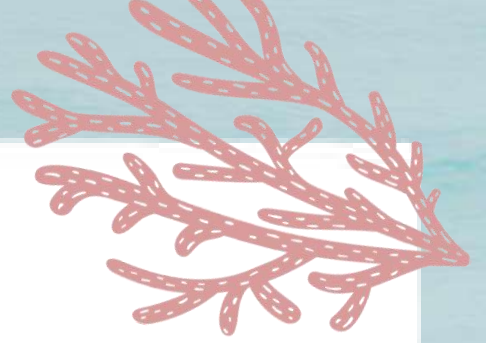
על צמרות העצים

במזרעת בית ג'אן בעמק הבוכים.

לנצח אחי יאיר נרף

חיי קודש הם לזכרך.

בת ציון

.....

ערב יום הכיפורים תשלד
סביב התכונה הומה ככונרת,
באוויר נישא ריח חג בקדושה מזהרת.

קול השופר הרעיד סיפים
בתפילת סליחות
אשר את נימי הנפש מרעידים.

בתפילה מי באש ומי במים,
בגזר דינו נחתם,
בבורית יכובס עד יעלה היום והליל יתם.

וכשגל ילבינו חטאים סולו סולו המסילה
בתפילת הנעילה תמצא המחילה.

בתשל"ד קול השופר ענה בשברים,
נדם קול תרועה בדם חללים.
כסתה חמה ופני תבל אבלים ואפלים.
אדרת דמים כיסתה פניי רקיע.
ננעלו שעריי שמיים
אל מול תפילות ופרישת כפיים.

לזכרך אחי ישראל ולכל חללי מלחמה זו.

בת ציון

.....

לאור הזכרונות

אחי אחי איך נפלו גבורים.

הולכת אני

בנתיב הזכרונות

אוהזת בהם בעז

הולכת שנים מחשש פן הזכרון יגז.

בגלים הגועשים בסערת חיי נאחזת,

במלה שאמרת ובחיוך לי השארת.

שני הזמן נוגסים,

ברגל גסה הכל רומסים.

גל

אלי גל לוחש,

אלי גל את שירתו רוחש.

בין שברי הגלים ובין שברי החיים,

מחפשת את דמותך גם בחלוף ימים ושנים.

איכה אחי ????

לשיר יחדו עוד שיר ומזמור,

איכה ????

מתגלגל,

כי המחר יומו יאיר יזהר אינו אפל.

להביט שנית בתם נעורים,

אך השנים חלפו ואתה ישן שנת ישרים.

הגלים שטפו בהמיה קצפו,

את שירת חיינו אלי חוף נפצו .

לעולם לא נטיל בשבילי ארצנו ונצחק יחדו,

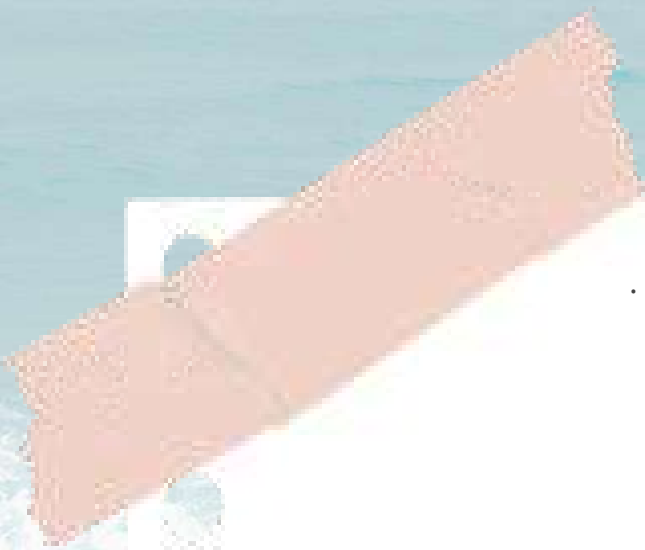
לעולם לא ישמע שיר ופיוט מבית אב.

לא נחג חגים, לא נקדש הזמנים.

ישמע רחש המית הגלים,

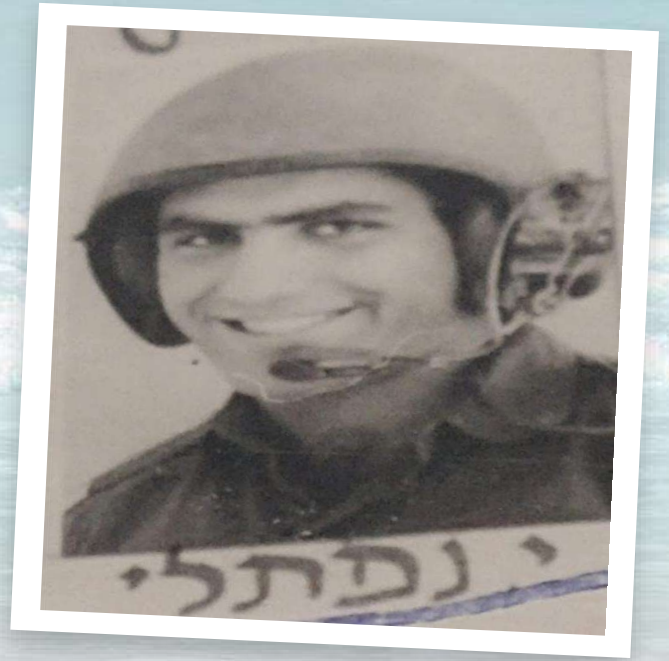
פרח דם מכבים רכון על דש

בהתגדל והתקדש...

.....

.....

השמש נסדקה"

תשעה באב יום פטירתו של אבי ומורי
דניאל בן חנה וישראל.

על אלו היום דווה ליבי,
על חורבן בית אבי.
בכו ארץ ושמיים,
ממסלתכם הזילו דמעה ירח וכוכב,
על דניאל צדיק חסיד ואב.
בגעגועים ולזכרך אבי

בת-ציון.

אבי דניאל בתשעה באב עם לכתך,
גם השמש נסדקה.
מאור גדול בדמדומים כבה אורך.
את פשר הגורל מי יבין?
מי צ'כ? מי חזה? ומי היה לנביא?
רקמת אדרת חלומות,
העתיד לא נשא פניו לבאות.
הכותב כתב על קיר,
בחרב ובדם, על בנך בן יקיר.
תשעה באב יום חורבן בכי ונהי,
נשזרו בחייך ובמותך כחותם,
על כיבוי מאורות בעלותם.
אבי אבי איש צדיק וחסיד
בלכתך העולם נגרע,
הלוחות נשברו אל מול ה הנורא.
אבי למדני שוב את תורתך,
תפילתך ונגונך.

איכה ט' באב

אבוי למלך כי אבד כתרו
אבוי למלך שחרב ארמונו
אבוי למלך שנעזב לנפשו
לעת זקנתו בערוב יומו.
חילו לשדה קרב יצא ולא שב.
אבד כתרו חרבה ממלכתו
בדד ישב.

פשט בגדי מלכות
לבש בגדי אבל ובכות.
כי יד אלוקים עליו כבדה
חלום נגוז תקווה אבדה.
אנחתו הייתה קרה
זעקתו הייתה מרה.
ראשו בן כתפיו שח כי רב שברו.
ליל ליום הפך, אוי לגורלו.
עייף המלך עייף עד מאד
כי רב תאניה ואניה.

עייף המלך
נפדו בקש על חורבן
ועזבת הקריה.
נרדם המלך פקד פקודתו
בשתיקה.
נרדם המלך בט' באב
במיתת נשיקה.
על נהרות שבו ובכו עם ישראל
על נהרות שבו ובכו על האב דניאל.
על חורבן המקדשים
בכי ונהי שאו.
על חורבן בית דניאל
אפר ושק חגרו.
איכה ישיבה בדד העיר רבתי עם.
איכה ישיבה בדד
כי זה המלך נפל ולא קם.

.....

אביו של ישראל
דניאל נפטר בט באב
עם נפילת בנו ישראל
חרב עולמו.
אבי מורי ורבי
יהיה זכרך ברוך.

בית אבי

בחלומי הנה בית אבי

עומד על תילו

הנה הרחוב חצר הבית ושבילו.

חומת אבן מקיפה סביב

עצי הדר בבלובם ועץ התפוח באביב.

ריצפת הבית כמרבד מקשטת.

ציורים ופיתוחים

תקרה ועמוד חובקת.

מהמטבח הקט

ניחוחות באפי עולים

ריחות תבשיל אפיה ומעדנים

קולות אמהותיי השתיים

מנצחות על מחבת וסיר.

באוזניי ערבים

כזמר פיוט ושיר.

שולחן ערוך דולקים נרות

הכל נמלא אורה

כחברו יחדיו כל המאורות.

הנה אימי יושבת מבארתי משנה ותורה.

על פני כולם השכינה שורה.

קול עולה מסתלסל בניגון ותפילה

קולו של אבי עטוף

בטלית בזוהר והילה.

בקול ערב נוגן

אחי בחליל

כל הבית מלא בזמר ובצליל.

מתפללת אני

מבקשת על זה הבית

אך קולי לא נשמע

מצווחתם של עורב ועיט.

לפתע הכל פג

נעלם ונמוג

נדם הכל לא יסוף עוד...

הייתי מלכה

פעם הייתי מלכה
פעם היתה לי ממלכה,
עם כתר ומלך
מלך המלך בממלכתו
מלך באהבתו
עד חצי מלכותו
הושיט לי שרביטו....

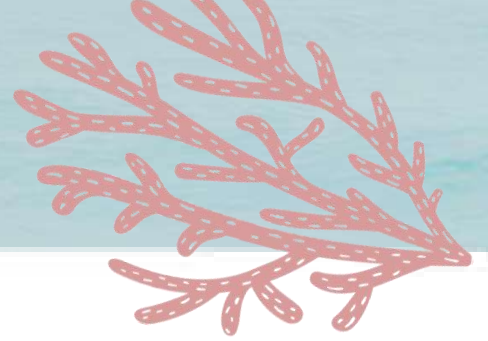
לראשי הניח כתר
עטני גלימת
משי וארגמן,
בחוטי זהב שזורים
ביד אמן..

פעם הייתי מלכה
בממלכה,
עלה קול זמר ענבלים
לקול כנור וחלילים.

בלזכר ממלכת בית אבי
בנפול אחי ישראל תאומי
ממלכה קסומה
בהבטחת המחר
לקול המית גלי הנהר.

פעם הייתי מלכה
נגוזה ממלכה.
הלך המלך
ראשו לא הסב
בממלכתו לא הביט,
בנפל כתר ושרביט....

פעם הייתי מלכה
בממלכה שנמוגה
והלכה...

לו בן היה

לו בן לי היה אמרה הגבירה.
לו בן היה להביא לך אישי במתנה.
אני תשורתני לך אך בנות
תפילותיי אינן נענות.
על מזבח חופתנו
כאחד הקורבנות הוקרב אבי
אמור אישי, מה אתן ומה לך אביא?
בקרבי אליך אך אהבת לבבי.
אתה בן יורש תרצה
לכבוד ולהדר,
בן לעתיד ולקדיש המחר.
בוא רעי נטכס עצה
ונמצא מוצא.
לא אשקוט ולא אנוח
גם אם ימים אני חוצה.
כך אמרה הגבירה ונפשה מרה
קום לך לך והבא עלי צרה.
גם אם הבן יולד מאשה זרה,
על כבודי אמחל, ולך סליחה וכפרה.
הביט בה אשה דניאל וכה אמר
להיות אישך זו זכות,
לראשה רצה לקשור זרים
וכל כתרי מלכות.
כשבצרתה הביטה,
ידעה נפל דבר בישראל,
שותפה היא לגורלה
להביא בן לאשה דניאל.

באותו יום ארץ ושמים בבכים עמדו,
לא הבינו מה שאוזנם שמעו.
וכה אמרה הגבירה
בואי כלה בת ואחות,
בואי לך כי אהובה את עד מאוד.
לא ידעה קנאה
ולא ידעה שנאה זאת הנאוה
אך אמת ואהבה היו את לבבה.
מקץ ירחים בן נולד.
העולם אמר שירה סולו סולו המסילה.
מאמהות גאה הייתה
איש לה לא ידמה
מול קורבנה מי לה ישווה.
לא ידעה ולא ניבאה
כי ניתן לה כפקדון
בכ"ג לחיו בא האסון.
עד מותה נפשה ביסורים גברה
בכתה בכיה גדולה ומרה.
אויה לגורלי ואוי לשברי,
כי לא חזיתי את גודל אסוני.
הן בן לנו היה, בן לאישי ואדוני.
זהו סיפור מופלא
של הקרבה וגבורה,
על נפש אצילה
וחכמה הדורה.
זאת אמנו רחל בת עזריה.
אמנו כל מעשייך מאירים ומזהירים.
מלאכים עומדים חיילים חיילים,
לצד בנך ישראל,
לך מריעים ומצדיעים.
בקול אדיר אשת חיל וקדיש לך משמיעים.

בסוד הדמעות

שזורות בחוט זהב
באגם כצבע השנהב
משכשכות דמעות
לכל דמעה צבע וגוון
זוהרות בזוהר לבן.

כאזמרגד אחת תזהיר
בבכי העולל הזעיר

דמעה תכולה כליבנת ספיר
לאות נצחון
על עיני העז האביר.

דמעה כברקת
כזהב בוהקת
כשי ארוזה
מתחת להינומה נחבאת
לכלה כלולה
דמעה זכה וצלולה.

דמעה כארגמן
מקומה
לבני נעורים
לימי עלומים
ככלילית מיין
לעלם
וליפת העין.

כיהלום
בצחוק המתגלגל
כגדיים הגולשים
בגיל ורון במדרון
יזלגו דמעות כיהלום
על הלחי
מציירות במכחול
כיוצאות במחול.

דמעה
כאבן התרשיש
בערוב היום לקשיש
הדמע אט אט תזחל
כלאות העצל
על חלוקי ימים כצל.

נופך לדמעה מלוחה
בצער ומכאוב שטופה
במנחת מנחם עטופה

כחושן ניצבות הדמעות
אבני חן יקרות
כל דמעה
ניצבת במילואה
מאגם הנפש צלולה.
בשלל צבעים וגוון
ליום אפור
או ליום בהיר ולבן.

ומלחשים כי...
הים הגדול וגליו
הוא דמע האל
אשר זלג מעניו.

הדמעות כאבני החושן.
בת ציון

יום זכרון לחללי צה"ל
יום כפור התשל"ד

בדין של מעלה
במשפט יום
הדין
נחרץ הדין.
מלאכים נחפזים
בוזרים בסוד וברזים
בין חגור לטלית
נגזרה הגזירה
ביום צום ותענית.

אחי
בעיניך לא ראיתי פגעי מלחמה.
במבטך ראיתי שדות חטה מלאים בקמה.
ראיתי את הסתו כדרךכו נצב
בפריחת החצב.
עולם ומלאו בך מלא,
עוטף עטוף בהלה
איתו, מלא תהלה.

שנינו יחדיו צועדים
בזו הדרך בזה המסלול
על הר או, במדרון תלול.
מניפת שלום ושלווה
פרושה מעלינו
בהירים ובורקים היו שמינו.
עולמנו נראה מבטיח ללא חששות.
עד כי.....
בנעילה בין השמשות

קולך ברוך נשמע
כאומר תפלת שמע.
דרכי אצה.
יום דין ויום פקדה
בצו עליון ובצו אמה
אצא למלחמה.

אם הייתי לעטפך כטלית
רחומה
להאיר דרךך כאלמה.
אם את דרךך רפדתי
בשתי ידיי,
לאחז בך בחזקה
במקום מרכבות שריון
לעטפך באהבתי באון.

מלאכים בחיל ורעדה
נחפזו,
בטלית טבולה בדם אהזו
הכר נא.....
אב זקן ידיו פרש למרומים,
שקעה חמה בדמדומים,
בעת נעילה
לקול תפלה
לא נמצאה כפרה ומחילה.
בקול אזעקה עולה ויורדה
זכות ישני חברון לא עמדה.

ובי.....
נותרו אבני זכרון כמצבות
אל מול
כפורים ללא כפרות.

מלאכים ושרפים
בכנפיהם בקדשה נשאו
טליתות מגואלות
אשר מדם נטפו,
וברחמים אותך
אחי ישראל
עטפו.

ומיום תשל"ד
בימים הנוראים
כל ימי כפורים
חיי בזכרון דמותך שזורים.

לזכרך ולזכר נופלי יום כפורים

לעולם אחותך
בת ציון

בקשה אלי
 אנא אל תביא עלי
 ימים של שכחה אותו,
 של קהות חושים וטשטוש דמותו.
 גם אם תתן לי ימים ושנים חזקני אלי
 לראות ולזכור תו ופנים
 גם אם הזכרון
 יכאב ויצרוב
 ובדמיוני אעלהו באוב.
 נטה חסדך עימי
 בשקיעה ובזריחה אנא
 אל תביא עליי ימים
 של שכחה....

קינה

ישראל בימי חיך
 אשר בכ"ג נגמרו.
 אות כי שחקים
 לחלוף יצרו.

י -

שבת משוש תופים
 והגיל נאסף,
 ביום אשר נפל ברוש
 אל בין עבותים
 ביד מרעים אחריו נערו

ש -

ראה אלוקים כי כמו
 הארון נלקח
 ולוחות הברית נשברו.

ר -

לי יחשב דמו כדם עולות
 על ידי אהרון הקטרו.

א -

כן התנוודדו התגדדו
 וגם העלו אפר על
 ראשכים.
 על ימי אחי ישראל
 אשר נגמרו
 ועל שערי צדק
 אשר נסגרו.

ל -

שיני הזמן

אחי.

על דמעה הזולגת ללא לאות,
על כאב צורב העומד על משמרתו ללא כהות.
חוברים ונצבים למצבה ועדות.

שני הזמן נוגסים

מסך עשן מעלים את דמותך מכסים.

לנצח אחי יאיר נרך

מסע חיי קדש הוא לזכרך.

לעינינו נפרשת הרמה ושדה המערכה.

בחיל ורעדה הרים וגבעות

נרעדו מקולות מלחמה.

שרשראות טנקים משתרכים

אלי קרב נערכים.

קולות עזים

ירי טילים ורעש פגזים.

מול פשעי דמשק הארוכה

נלחמים בגבורה .

רעש אש תמרות עשן וקול זעקה,

בוכה השקט בקול בדממה דקה.

רוח אלקים מרחפת בין טנקים שרופים.

ברמה בין גבעות ורכסים,

ביום לחימה הייתם לעדים.

מה ראיתם ומה הסוד אתם צופנים??

שמעתם קול ענות חלושה?

או קול ענות גבורה?

או קול ענות על האדמה החרוכה??

שמע ישראל בנחלי אש רחפו

ומאורות כבו.

אפר ורגבים מדמכם רוו.
אונשת רוח קולה בשברים,
מספרת את שבר יום הכפורים.
וימנו שזר בבכי תמרורים.
על צמרות עצים במזרעת
בית ג'אן בעמק הבוכים.
בין גבעות הרים על כל תל
רוח שמך נשאה
ישראל

אחותך בת ציון

ראיון עם כוכבה אחותו של ישראל

ראיון עם כוכבה - אחותו של ישראל ז"ל

מי היה ישראל? ספרי עליו.

לישראל היה לב זהב. תמיד רצה שלום, הוא לא אהב מריבות. תמיד אהב לעזור לכולם. הוא אהב לנגן בחליל. היה מתלבש יפה תמיד, מאוד מטופח. הוא היה מצוין במתימטיקה. מאוד מאוד אהב ללמוד כל דבר... הוא גם למד להיות מנהל חשבונות מדופלם ועבד במקצוע זה במפעל. לצערי הספיק לעבוד רק שלושה חודשים, עד לנפילתו בקרב. כל דבר שבחר לעשות, הצליח בו בגדול.

ישראל היה איש משפחה למופת. אבי, דניאל, היה נשוי לשתי נשים - יעל ורחל. ישראל ובת ציון היו ילדיה של יעל. אסכה, יפה ואני היינו ילדיה של רחל. שתי הנשים, יעל ורחל, חיו בשלום ובאהבה תחת אותה קורת גג וגידלו את כולנו. לאימו ישראל קרא "נאנא". לאימו החורגת, רחל, קרא "אמא". הוא מאוד אהב אותן והיה נאמן לכל בני המשפחה. תמיד רצה את כולם קרוב אליו... כשהיה יושב לאכול, היה מושיב את כולם לאכול איתו, כיוון שלא אהב לשבת לאכול לבד.

הוא רצה להיות חיל קרבי ובמיוחד רצה להתגייס לשריון. אבי לא הסכים שיתגייס לחילות אלו, אבל למרות שישראל כיבד את אביו מאוד, הוא התעקש ועמד על כך... כשהתקבל, הוא היה מאושר ושמח. לאחר שהשתחרר משירות סדיר, הלך ללמוד, אבל לא ויתר אף פעם על שירות מילואים.

אלי, בן אחותי, היה חבר טוב שלו. ישראל היה משתף אותו בכל עניין. גם חזי ונפתלי היו חבריו הטובים. ישראל תמיד עודד אותם להתגייס לצבא ואם אפשר - לשריון. ואכן, בסופו של דבר גם אלי התגייס לשריון.

ישראל היה פטריוט גדול, תמיד דאג למדינה. ביום הכיפורים בשנת 1973, כשנשמעה האזעקה שבישרה את פרוץ המלחמה, הודיע לאימו החורגת רחל, שהוא מצטרף מיד ללחימה כחייל במילואים. בתקופה זו אימו הביולוגית, יעל, כבר לא הייתה בין החיים. הוא ביקש מרחל להוריד עבורו את נעלי הצבא מהבוידעם ובינתיים הלך להיפרד מאביו. כשחזר, הסתבר לו שרחל לא הורידה את הנעליים. היא סירבה להוריד אותן, כיוון שלא רצתה שייצא למלחמה... אז אמר לה שהוא בתפקיד פיקודי והוא רואה חובה ללכת ולשמש דוגמה לחייליו.

ספרי על הקשר שלך איתו.

היה בינינו קשר אמיץ במיוחד. כשהתחתנתי, ישראל היה בן עשר. לאחר נישואי גרתי עם בעלי ועם ילדיי בירושלים וישראל גר ביפו גבעת עלייה, עם ההורים שלנו. למרות המרחק ולמרות גילו הצעיר, בכל חופשה היה מגיע לביקור בביתנו. הוא היה אהוב מאוד על ילדיי. תמיד נהג לומר שחשוב מאוד שיצליחו בלימודים והוא היה עוזר להם בהכנת שיעורי הבית. בפניי הדגיש שאסיפות ההורים בבית הספר חשובות מאוד וביקש שלא איעדר מאף אחת מהן. פעם גם אמר לי "נכון, הבית שלך קטן מאוד... אבל זה לא חשוב, העיקר זה החינוך של הילדים!". הוא אהב מאוד את יצחק בעלי. בכל מוצאי שבת נהגו ללכת ליפו, לאכול באקלווה של תורכים.

כשיצחק ואני יצאנו לחופשות, ישראל היה שומר על הילדים שלי. כשהיא הייתה תינוקת, היא אושפזה בבית החולים תל השומר. הוא נשאר לצידה יום ולילה, לא אשכח זאת לעולם. אני זוכרת שבתקופה זו עדיין השתמשנו בחיתולי בד... ואז... ישראל הביא לי לראשונה לבית החולים חיתולים חד פעמיים... חידוש נהדר. אמר לי: "הבאתי לך אותם כדי שלא תעבדי קשה!". כשסיגי גדלה, נהג להרכיב אותה על כתפיו.

כשהתגייס לצבא, לא הסכים שאף אחד ילווה ללשכת הגיוס במחנה שנלר, אלא רק בטי - אחותנו, יצחק - בעלי, ואני. אני זוכרת שלקראת הגיוס קניתי לו גופיות, בחרתי בהכי טובות שיש. כשנתתי לו אותן, הודה לי והוסיף ואמר: "כוכבה, תשמרי בשבילי על ההורים!".

אני זוכרת שהייתה תקופה בה סבלתי מסינוסטיז חמור. כדי להקל בסבל מהכאבים, הרופא הנחה אותי לגזור את השיער הארוך שלי. ישראל התנגד בתוקף, לא רצה בשום אופן שאגזור את השיער... אבל בסופו של דבר הסתפרתי. כחלוף שבוע שאל לשלומי ואמרתי לו שצדק... גזירת השיער לא הקלה עליי...

מהו הזיכרון הכי חזק שיש לך ממנו?

ישנם כמה אירועים שנחרטו בזיכרוני במיוחד.

כשיעל, אימו הביולוגית של ישראל נפטרה, רחל בכתה ללא הפסקה והיכתה את עצמה. ישראל חיבק אותה ואמר לה: "אמא, אמנם קשה שנאנה הלכה לעולמה. אבל... אילו הייתה נשארת בחיים, הייתה משותקת (בשל אירוע מוחי). אז מותה הוא נחמה". כמו תמיד, חיפש את הטוב בכל דבר...

זיכרון אחר הוא מהימים בהם אימי רחל ישבה שבעה על אחיה בירושלים. ישראל היה אז בן חמש עשרה בלבד. הוא בא מיפו לירושלים באוטובוסים, לבד, כדי להיות לצידה בשעתה הקשה. הופתענו... השבעה לא הייתה מקום לילד צעיר כמוהו.

ואני זוכרת היטב מקרה נוסף. להוריי היו שכנים ערבים. יום אחד תלתה אימי את בגדיו של ישראל על החבל בחוץ. בערב נעלמו הבגדים מהחבל... נגנבו. אימי אמרה לישראל שבוודאי השכנים הערבים הם שלקחו אותם. ישראל ענה לה: "אם לקחו את הבגדים, כנראה שהיו זקוקים להם! אל תאמרי להם כלום, מחר אקנה בגדים אחרים." הוא לא אהב מריבות, תמיד רצה שלום ואווירה טובה...

ספרי על נפילתו של ישראל

במלחמת יום הכיפורים ישראל התגייס למילואים. ביום שלישי, לפני שנכנסו לרמת הגולן, פגש את אלי, בן אחותי וחברו הטוב של ישראל. אלי ביקש מישראל שלא ייכנס למלחמה ברמה, אך ישראל ענה שהוא חייב לצאת ולהילחם.

כעבור זמן מה הצבא הודיע ליצחק בעלי, שישראל נעדר. כיוון שהייתי בהריון, יצחק לא שיתף אותי בידיעה הנוראית הזאת. רק לאחר הלידה חשדתי שמהו קורה... לקחתי את התינוק שלי שרק עתה נולד, אל הוריי ביפו - על מנת לבדוק את הדברים. כשהגעתי אל הבית ראיתי שיש שם המון אנשים. מיד הבנתי שמהו רע מאוד קרה. זעקתי ושאלתי בבהלה: "מה קרה?!" אנשים לקחו ממני את התינוק ורק אז בישרו לי שישראל נעדר.

הידיעה טילטלה אותי קשות. במשך ארבעת החודשים הבאים חיינו בחרדה, חששנו מהרע מכל. עם כל נקישה שהייתה בדלת חשבתי שזהו... נגמר. ולעיתים חשבתי: "הנה, עכשיו הוא ייכנס". כשהייתי נוסעת באוטובוסים הייתי לעיתים רואה בחורים שדומים לו. הייתי מביטה בהם, ליבי היה נעצר לרגע והייתי חושבת... "הנה הוא". ואז יצחק בעלי היה אומר לי "אל תסתכלי לשם, זה לא ישראל".

בתקופה זו, נציגים מהצבא היו מביאים אלינו מדי פעם תמונות של חיילינו שהיו שבויים בסוריה, על מנת שנסתכל ונבדוק האם ישראל נמצא ביניהם. יצחק בעלי כל כך רצה לחשוב שישראל בחיים, שבכל תמונה הצביע על מישהו בתמונה ואמר: "הנה. זה הוא!" אבל... זה לא היה הוא. הוא לא היה שם והוא לעולם לא חזר...

ואז הגיע היום הנורא בו דודתי בהה ובעלה הגיעו לביתי ובישרו לי על נפילתו של ישראל. פרצתי בזעקות שבר, עולמי חרב עליי. מרגע זה חיי השתנו לעולמים. בליבי נפער חלל שנשאר פתוח עד היום.

במשך ימים וחודשים רבים לא יכולתי לטפל בתינוק שלי. במהלך השבעה יצחק בעלי שכר מטפלת ביפו. שטיפלה בו. גם לאחר השבעה נשארתי אצל הוריי והמטפלת סייעה לי בטיפול בו. "גולן" הוא השם שהענקתי לבני התינוק, על שם "רמת הגולן" - המקום בו ישראל נפל.

העצב עובר עם הזמן? פוחת? משתנה?

העצב לא עובר עם הזמן, בכלל לא. אני תמיד רואה את ישראל מולי, מאחר וכל חייו היה איתי, גם כשהייתי נשואה.

אני רגועה רק כשאני מבקרת אותו בבית העלמין, משום ששם אני רואה אותו. טוב לי להגיע לשם.

יש תקופות או זמנים בשנה שאת יותר נזכרת?

לא, כל יום ויום זה אותו זיכרון חד וחזק. גם כשחגגנו הכנסת ספר תורה, שאלתי בליבי "איפה הוא? למה הוא לא כאן?" יום הזיכרון לחללי צה"ל אינו שונה מימים אחרים. כיוון שבשבילי כל יום הוא יום זיכרון לישראל. יום הזיכרון אינו מביא נחמה, להיפך.

מה קורה כשמישהו מהילדים והנכדים מתגייס לצבא, איך את מרגישה?

אני תמיד דואגת וחרדה במיוחד. לא רק לקראת גיוס. גם כשיש פיגועים, אני מיד חרדה לנכדים ותמיד מצפה לרע מכל.

האם נפילתו של דוד ישראל שינתה את היחס שלך למדינה?

ישראל אהב את המדינה. ואני הולכת בדרכו. אני לא מאשימה את המדינה, הוא נלחם למענה. אני רק לא רוצה שיחזירו את רמת הגולן, עליה נלחם! אני יודעת שהוא נלחם באומץ, באהבה, במלוא הכוח. כפי שעשה כל דבר.

מה היה קורה אם הוא היה בחיים? מי הוא היה? מה הוא היה עושה בחיים?

אילו היה בחיים, בוודאי הוא היה כל עולמנו. הוא בוודאי היה דתי, שמרן, כמו הכיפות הסרוגות. היה מקים משפחה עם הרבה ילדים, כי הוא מאוד אהב ילדים. היה מסור למשפחה. דואג לה ומטפל בה באהבה. הוא לא היה נשאר ביפו, הוא היה קונה דירה טובה במקום טוב אחר והיה לוקח את ההורים שלנו לגור איתו. הוא שאף להתקדם בחיים, בטוחה שהיה גם מתקדם בתפקידים במפעל בו עבד.

ערב חג

ערב חג בעיר
ערב חג אחי
שמש שלחה
קרניים כאש אדומים.

ערב חג

שקעה חמה בדמדומים

ערב חג בעיר

ערב ירד
מלטף העיר בעדנים.

ערב חג

בעיר אורות מבליחים
מפה פרושה
שולחנות ערוכים.

מעל שמיים אספו אורם המכסיף,
אף ירח מפני זוהרו הגיף.

כבר ערב חג יקירי

ערב חג בעיר

שמש שלחה קרניים
אחרונות כלשונות
אש אדומים.

ערב חג שקעה

חמה

בדומדמים.

ערב ירד מלטף העיר בעדנים.

ערב חג בעיר

אורות מבליחים,

מפה פרושה

שולחנות ערוכים.

מעלי שמיים אספו

אורם המכסיף,

ערב חג בעיר.
שולחני מחכה מיותרם
נרותיי אורם זעיר.

ערב חג
העיר אורותיה הדליקה
מעל צמרות העצים
חגה הגידה.
לבשה חג בצבעי קשת
זוהרת בארגמן.
אך עירי לבושה
אפור כעשן.

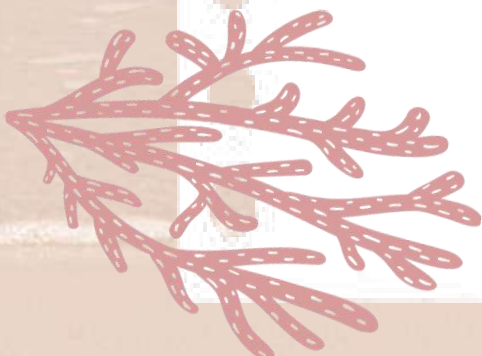
כבר ערב אחי
ערב חג בעיר.
קולות שמחה וצחוק
מכל עבר,
קולות התחדשות,
קולות פיוט וזמר.

כבקשה כענות חלושה
תפילתי שותקת,
בכאב הדממה כולי עוטפת.
הן חג היום בעיר
חג ידידי ורעי.
בזו העירה
הכתה שלכת בעלים,
עצובה עירי
נדמו בה צליל ומיתרים...

ט"ז בתשרי חול המועד סוכות
יום נפילת אחי

בת ציון

.....

קינת דוד

ויקונן דוד את הקינה הזאת
על שאול ויהונתן בנו.....

על הר הגלבוע אוושת רוח
זמרה בדממה,
שיר נוֹגָה שיר קינה.
ממדרון עד פיסגה
עטופה בתוגה.
מחלב ודם גיבורים אדמה ספוגה.
מטל ומטר חשוֹכָה.

דוד בקינה קולו נתן
על מות שאול ויהונתן.
הצבי ישראל על במותיך חלל
איך נפלו גיבורים?...
מאיך ועד איכה
קוננה ארץ דומעת ובוכה.

מבשר המבשר על מות גיבורים על לוחמה,
על מנוסה ועל תבוסה.
ברקיע לא עמדה דום חמה.
כחסד בחרבו העמלקי את שאול גאל,
מגנו מדם המלך נגעל.
עמלקי חסדך אינו חסד
אין אמת בעמלקי כרב חסד.

בחנופה לדוד הגיש
נזר ואצעדה של בן קיש.

דם שאול על חרבו נטף,
משיח ה' באבחת חרב קטף.
אתה הרץ
דוד למוות דינך נחרץ.
לך יפה האלם
על כי הרגת מלך
אשר נברא בצלם.

שאול ויהונתן
הנאהבים והנעימים במותם לא נפרדו.
יהונתן ושאול
אור כבה האפילה אפלה,
כוכב דעך יצא ממסילה.

קשת יהונתן לא תסוב אחור
ילמדו זאת כל דור ודור.
קשת מיותמת
בדם מוכתמת.
כנשרים קלו מאריות גברו.
ברעמה בהוד עטורים
כאריות בראש צורים.
נשרים באברת כנף משיקים למרחקים
ממריאים לשחקים.

מלחמה ארורה מדם עקובה
איך נפלו גיבורים ויאבדו כלי מלחמה
שדה הקרב שקט בדממה.

בנות ישראל שאו נהי וַבְּכִי
דגול משכמו מלְכִי.

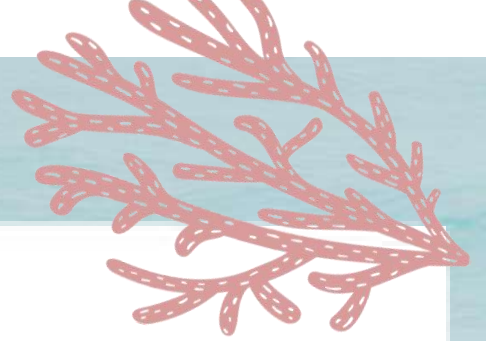
אל תגידו בגת אל תבשרו בחוצות אשקלון.
בנות הערלים ברחובות
יצאו במחולות.

צר לי עליך אחי יהונתן נעמת לי מאוד.
המוות אלייך חבר
על הר הגלבוע שירתך נדם.

בשבר ובבכיה
אבל ומספד ואין נחמה
אבדו כלי מלחמה....

אהבת דוד ויהונתן
אהבה לא תלויה בדבר
אהבה מופלאה ונפלאה
בטוהר נארגה
נפש בנפש נקשרה
ברעות וערגה.

בת ציון
מוקדש לאחי ישראל נפל במלחמת יום הכיפורים.

אחי בחלומי
 אחי אחי
 אַמֶשׁ הוֹפֵעֵת בְּחִלּוּמִי
 כְּמוֹ פֶעַם יָפָה תְּמִיר וְחִיכְנִי
 צַעֲדֵנּוּ זֶה לְצַד זֶה
 לְבִי גֵעֵשׁ מִשְׁמַחָה,
 עֲצָבוֹת וְשִׁכּוֹל מָחָה.

אחי אַמֶשׁ הוֹפֵעֵת בְּחִלּוּמִי
 טִילְנוּ כְּאֵז בְּרַחוּבוֹת,
 סְבִיבֵנוּ הַכֹּל הַאִיר בְּאוֹר זֹהָרוֹת.
 בְּחִלּוּמִי לְצַדֶּךָ רַחֲפֵתִי בְּאַחֹת עֲלוּמִינוּ,
 לְצַדֶּךָ כְּמוֹ תְּמִיד צְהֵלְתִי בְּחֻדוֹת נְעוּרֵינוּ.
 הֵייתָ כֹּה מִמְּשִׁי
 כִּיּוֹם מוֹאֵר וְשִׁמְשִׁי.
 תְּפִלוֹתֵי עוֹלוֹת
 אֲנֵא אֶל הַחִלּוּמוֹת,
 הַשָּׂאֵר שְׁעַת חֶסֶד
 הַחִלּוֹם אֶל יָגֵז
 לְרֵאוֹת זֵיו פְּנִיךָ וּבּוֹךְ לְאַחֵז.

אֵט אֵט הִתְעַרְפֵּל נְמוֹג הַכֹּל
 עֵטֶף עֲצָב עֵטֶפֶן
 עֵטֶפְנִי הַשִּׁכּוֹל.

זה הספר כגלעד

אחי לו אך הגשתי לך מתנת כלולות.
 אך אבוי הנה כתבתי לך ספר קינות.
 ספר זה יהיה כגלעד וכמצבת,
 לזכרך ולכל נפש כואבת.
 אני תפילה לאלוהיי
 שלא תהיה עוד להט החרב,
 לא תהיה אלמנה ואם משכלת.
 ובן לא ימות על אב
 זה הקורבן הנורא לא היה לשווא.

עשירי בתמוז

י' בתמוז, יום הולדתיים

רוח נשבה ירד יום
נפרשה חופה לשניים,
היום יום הולדתיים.
אינו חצוי בשלמות אומר אמרתו,
בונה השלם בשירתו.
עטוף בערגה, עטוף בחמלה.

כהגן ציפור באברתה
בקן תזמר זמרתה.
יום הולדתיים נשמע בקול תרועה
לעולם יחוג, בהבטחה ובשבועה.

עשירי בתמוז ירח במלואו
מאיר בזיו זוהרו.
לוחש לכוכבים במסילתם בשמיים,
כי היום יום הולדת לשניים.

עשירי בתמוז
הקיץ בחומו המה
מנרתיקה יצאה חמה.

מארבע רוחות נשבה רוח
אחרת,
תבל פניו שינה כוסה בשחור
האדרת.
רקיע האפיל.
כוכב מאדים חיתתו הפיל.
קול התן נשמע ביללה
בבכי בקול מרה.

י' בתמוז יום הולדתיים
נחצה לשניים.
בנהי לסהר לחשה חמה
את צערה חפנה האדמה.
עלי חוף גלי הים בשצף נופצו
אל מול יום הולדת חסר וחצוי.
נגדע עשירי באבחה.
הופרה ההבטחה.

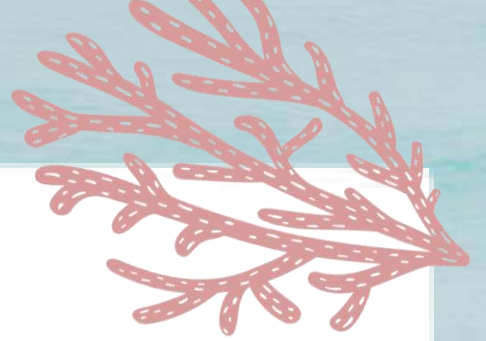
מאז במר כאבו
מחפש הנותר את חציו.
נשאר בודד גלמוד ועזוב
מדי שנה בעשירי לחודש תמוז.

בת ציון יום הולדתי החצוי

אנדרטה לחללי השריון אשר נמצאת
במוזיאון יד לשריון בלטרון

פניי תבל קדרו

אחי ישראל

בלכתך פניי תבל קדרו

הזמן עצר מלכת ,

שנה כוון , מהותו לבושו ואמרתו.

אחי אחי בקשתיך ובשמך קראתי.

במשחקי ילדותנו האבודה חפשתי.

לשדות וניר יצאתי

בקשתיך בתקוותי ,בקשתיך בתפלותי.

קקשת בשלל גוניו,

בין גאיות בין כרם וענב.

בקשתי את חיוכך ואת צחוקך

במצהלות ובחדוות נעורים,

על פניך היפים כאבני חן שזורים.

כסומא מגששת ותרה ,

איכה? זועק ליבי בזעקת שבר מרה .

אם תבקש אפרש כפיי לך

כנשר על גביי אברתי אשאך.

אל שדות ירקים בין מרבדיי פרחים

אושבך.

אם תבקש כמצולה לך אהיה ,

כשלות הפנינים מהצדפים אוציאך ,

לחוף מבטחים אביאך.

אם תבקש אהיה תו ונגינה,

את שירת חיינו לך אנעים ברוח שיר ורנה.

אחי כל שתבקש ותשאל

אשמח כגשם בעתו

כטל בהגיע שירתו.

אך כקול קורא במדבר ,

בראשיי ההרים קולי נדם.

כעדים נצבים פרגים,

צבעו שדות ומשעולים כדם.

רוח אלוקים מרחפת על פני תהום עמוקה

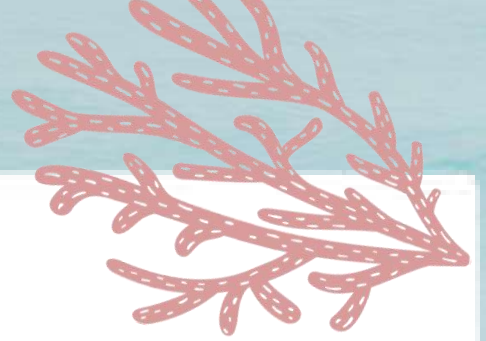
סוד ורז ממתיקה

בחותם ובשבועה עתיקה .

אחי אחי הרצון והכמיהה אליך לעולם בלבי

אנצר.

בת ציון .

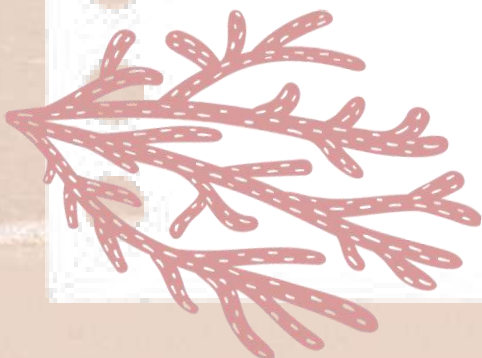

בלכתך

בלכתך דבר מה
 בי נדם ומת.
 בלכתך עולמי פשט כסות
 כשלכת השקד.
 מחוגי השעון נעים קדימה
 אל חלל מנוכר.
 הקולות סביב
 צלילם זר ומוזר.
 העולם ממשיך
 לנוע סביב צירו.
 אך עולמי שינה כיוון
 נדם שירו.
 פני תבל כתמיד
 צומחים צמחים
 חיים מבעבעים.
 ארץ לא רעשה
 גם לא השמיים
 ושבעת הרקיעים.
 השמחה זרה לי
 בי לא נוגעת,
 יד נעלמה בצבעים
 נוגים את עולמי צובעת.
 העולם שלנו שכה זר
 האפיל צבעיו שינה.
 זמר ושיר
 צלילהם היו קינה.
 רוח זרה ומוזרה
 בו נושבת.
 אף צבא השמיים
 אורם כבה שתיתקם כואבת.
 כפס כסף בוהקת השתיקה,
 לכאב ולעצב סוד ממתיקה.
 עצוב עולמי כעץ
 שענפיו גדומים
 כואב ומבכה
 מזריחת השמש
 עד דמדומים.
 מוות וחיים בגופי מתרפקים
 כגלי הים עלי חוף מתנפצים.....
 אחותך, בת ציון

הדרך

הדרך אותה שכחתי
 משעול ושביל במ הלכתי.
 מרחבי אירוסים,
 גפנים בכרמים,
 שדות חרושים תלמים תלמים.
 הדרך אותה שכחתי
 משעול ושביל במ הלכתי.
 עצי נוי גבוהים
 חליל רועה ועדר אחריו נוהים.
 הדרך בה אבדתי
 עצי נוי גדועים וערופים,
 זהוב חיטה כגוולים שרופים.
 הדרך אותה שכחתי
 משעול ושביל במ הלכתי.
 על ענפי עץ
 בן צמרות אמיר
 זמרת ציפורים
 קול דרור וזמיר.
 הדרך בה אבדתי
 נותנים קולם
 עורב ועיט.
 אין יונה עם עלה של זית.
 איה אותה הדרך? איה השביל?
 מי יאיר עניים
 ומי יורה נבוכים
 בין עצים ערופים
 וגווילים שרופים...

יום כיפור שלי
יום כפור התשל"ד

בדין של מעלה
במשפט יום הדין נחרץ הדין.
מלאכים נחפזים
בוֹרְרִים בְּסוּד וּבְרָזִים
בין חגור לטלית
נגזרה הגזירה
ביום צום ותענית.

אחי

בעיניך לא ראיתי פגעי מלחמה.
במבטך ראיתי שדות חטה מלאים בקמה.
ראיתי את הסתו כדרךכו נצב
בפריחת החצב.
עולם ומלאו בך מלא,
עוטף עטוף בהלה
איתן, מלא תהלה.

שנינו יחדו צועדים

בזו הדרך בזה המסלול
על הר או, במדרון תלול.
מניפת שלום ושלווה
פרושה מעלינו
בהירים ובורקים היו שמינו.
עולמנו נראה מבטיח ללא חששות.
עד כי.....
בנעילה בין השמשות

קולך ברוך נשמע
כאומר תפלת שמע.
דרכי אצה.
יום דין ויום פקדה
בצו עליון ובצו אמה
אצא למלחמה.

אם הייתי לעטפך כטלית
רחומה
להאיר דרךך כאלמה.
אם את דרךך רפדתי
בשתי ידיי,
לאחז בך בחזקה
במקום מרכבות שריון
לעטפך באהבתי באון.

מלאכים בחיל ורעדה
נחפזו,
בטלית טבולה בדם אֲחִזו
הכר נא.....
אב זקן ידיו פרש למרומים,
שקעה חמה בדמדומים,
בעת נעילה
לקול תפלה
לא נמצאה כפרה ומחילה.
בקול אזעקה עולה ויורדה
זכות ישני חברון לא עמדה.

ובי.....

נותרו אבני זכרון כמצבות
אל מול
כפורים ללא כפרות.

מלאכים ושרפים
בכנפיהם בקדשה נשאו
טליתות מגואלות
אשר מדם נטפו,
וברחמים אותך
אחי ישראל עטפו.

ומיום תשל"ד
בימים הנוראים
כל ימי כפורים
חיי בזכרון דמותך שזורים.

לזכרך ולזכר נופלי יום כפורים

לעולם אחותך
בת ציון

קנאה

עת בטרם היוולדי
עת ברחם אימי נוצרתי
את הקנאה פגשתי
רגש כואב וחזק ידעתי.
תשעה חודשים חלקנו
את מקומנו.
נדחקנו, נלחצנו
התרוצצנו ברחם אמנו.
עת חלפו להם תשעה חודשי הריון.
והנה נולדת ראשון.
ומיד הנך גונב את ההצגה.
נראה שלי אין מקום
בחלקת אלוהים הקטנה.
אך ידה הרכה של אימי
ליטפה גם את ברוכה היי.
בימי ילדותנו כולם סביבך
רעשו וגעשו.
היית בן יקיר
ואני אך תו קטן
בזה השיר.
אך אימנו עיגלה פינות חדות
השכילה את שנינו
על דרך המלך לעלות.
הפכנו לחברים מאד טובים
הקנאה בינינו הפכה
לקנאת סופרים.
ההלצות היו רק לנו
שפה אחת ודברים
אחדים רק שלנו.
במקום קנאה
פגשתי בגאווה.
היית מקור גאוותי,
חשבת
בכל מסכת חיי
תהיה איתי.
הנה ללא עת
אתה שוב מהרת
את עלבוני וכעסי
בי הבערת.

איך הרסת הכל
אמרת לא משחקים.
אותי עזבת לצער ויגונים.
ממרחק הזמן והשנים
קינאתי במותך
התרככה וקהתה.
ידעתי כי בחייך הקצרים
כוסך רוויה היתה .
במסלול חיי כעת
צועדת לבדי
יודעת גם יודעת
אחי שאתה בעדי,
נמצא אי שם
מאמין ומבטיח.
אחות המשיכי הלאה
גם למעני
לעלות ולהצליח...

(תרגום עדותו של דודו הרב צלח אליהו)

בע"פ

כותב בדמעה ובלב כואב ודואב על החייל אהובי ישראל בן
יעל אחותי.
ישראל נפתלי ז"ל שנפל במלחמת יום הכיפורים הקשה לעם
ישראל.
זוכר אותו כילד שקט ושננון כתלמיד מחונך, ענו, וצנוע. חייל
מסור ורחמן ומצטיין מכל.
בעל מאור פנים וחייכן כבן יחיד להוריו, ותאום לאחותו בת-
ציון.
נולדו בקום המדינה בתפילין של אבא ואמא גדלו כילדים
נבונים, עטופים בנשיקות וחיבוקים,
חונכו לערכים, לנימוסים, לאהבת האדם ואהבת הארץ,
ולתפארת המעפלה.
ישראל התגייס לחיל השריון ועבר את כל ההכשרות
בהצטיינות ושירת כמהדרין.
למקצועות השריון והדריך את חייליו במקצועיות, ובהצטיינות.
עם סיום השירות הצבאי פנה ישראל ללימודים גבוהים, ע"מ
להשתלב ולחיות כאזרח הארץ. בי"ט באלול תשלג נפטרה
בפתאומיות אמו הצדיקה יעל בת הרב יצחק נח ומרים.
ישראל ישב שבעה, ובזמן החודש פרצה המלחמה. ללא
היסוס עלה על מדים, גייס את חייליו,
ועלה צפונה לראש פינה. שם הצטיידו ושובצו לטנקים,
כשישראל מקבל פיקוד על טנק.
ומשם, עלו לקרבות המה"ג. ביום רביעי, הוכנס הכוח שלהם
ללחימה בגזרת מזרעת בית ג'אן.
וביום השישי למלחמה בקרבות בנ"ט, נפגע הטנק של ישראל,
ולא היה ידוע מה עלה בגורלם
והכריזו עליהם כנעדרים. ובאין הודעה ושיחה ושום סימן גברי
התששות, ועדיין גם לא היה ידוע אם הוא בגזרה הצפונית או
הדרומית.

.....

(המשך תרגום עדותו של דודו הרב צלח אליהו)

.....

לקחתי על עצמי משימה, לחפש
אותו בכל מקום אפשרי. בתחילה, נסעתי לקריה בת"א,
שם התאספו משפחות הנעדרים ע"מ לחפש קצה חוט
פעמיים בשבוע. הייתי מגיע לקרייה במשך חודש ימים.
לאחר מכן, ערכו סרטונים של החיילים שנשבו, ומספר
פעמים נסעתי לירושלים לצפות בסרטונים ותמונות
שפורסמו. ולא הצלחתי לזהות. לאחר מכן, עליתי
לרמה"ג למוצגים ולמחנות חיל השריון אולי אמצא קצה
חוט. אולם מכון שוכח נבנה בזמן המלחמה, לא היה
תיעוד. ביקשתי להיפגש עם חופי אלוף המפקד, נפגשנו
במוצב ברמה"ג והאלוף אמר שצה"ל עושה הכל כדי
לאיתור הנעדרים, ושיש טנקים שרופים בשטח ההפקר
שכרגע אין גישה אליהם. היינו באי וודאות ועברנו תקופה
קשה,
לאחר שלושה חודשים קיבלנו את הבשורה המרה על
מותו של אהובינו בטנק מאחד החיילים. הטנק נפגע
בקרב עם השריון בסורי במזרעת בית ג'אן.
זכרו של ישראל אהוב לא ימוש מליבנו - ישראל גיבור של
עם ישראל.

.....

הרב אליהו צלאח, דודו של ישראל

נבחר להדליק משואה ביום העצמאות ה-75 של מדינת
ישראל.

בסימן מיסדי המדינה ותרומתם

אליהו עלה לישראל סמוך להקמתה המדינה, אליהו צלאח,
ממייסדי המושב שתולה, הרב אליהו צלאח השתתף כחייל
בודד במלחמות ישראל ונמנה על מקימי המושב שתולה
שבגבול הצפון. כמו כן, לאורך השנים היה ביתו פתוח בפני
נזקקים. יחד עם זוגתו הוא אימץ חיילים בודדים ששרתו
באזור, ופעל להנחלת מסורת יהודי כורדיסטן.

מכתב מחזקיה בן דודו של ישראל
לאחות בת ציון.
2/1/1974

בה' יום רביעי
ב' כ"ט אלול
ל.י.ג

אני הנני נכתב לך כתיבה קצרה לפני
שנתיים. אקפני עליכם בתוכנית אכל
התוכנית קצרה א כן שגני בקושי
מספיק אקפני אסור והנפילה נחמתי כל
כן ולעייפה שפתי טני ל כל אפך
אני אחב. בשקול המה שני אקפני תוכני
יום ג' היה לי טיפה שני אולי אקפני
אוליכם אני למעט חוצה לריוה אעב
אפילו ההתקפה כגון המה שיהיה החוק
כל כן שסוכתים שצריך להיות מה
אלו המצב המצב הזה וצריך לפרו
בפניה. אלא הטובים למעלה אעב
אלמנו אנתה ש תובטים בקו הכל נפתנה
זהו אקפני אחיה חיים צבאות בתניה
צ' למנו ששנים נוספים זה דיונים אפית
השנים אלא לי ונפד אלא נפד למה
למה אלא כן לך. לצרכים כלא

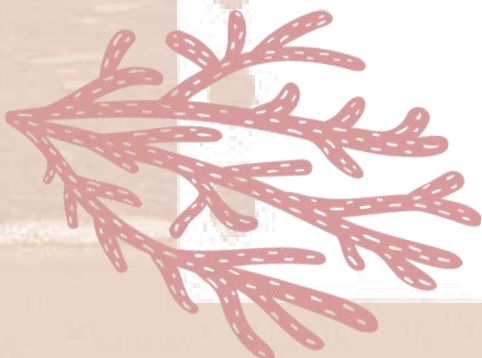
.....

בצאתך לקרב

בצאתך ידידי ובני לקרב
לאט לך אל תמהר
ואל תחפז.
בצאתך לקרב בני
בצאתך לקרב.
הבט באמך וזקן כבר האב.
בצאתך לקרב על טנק
כאיש אמן
הטנק כמבצר יפה
מבטיח ונאמן.
אל תלך שולל בני
ותשארני עלובה ונזופה.
כי זה הטנק
כלי מלחמה ולא לך לחופה.
אל תצא לקרב בני
אל תצא.
מה לך תמהר
ומה לך כי תחפז.

זמנך בני יחידי העז
לא יסולא בפז.
עלומיך באמצע שירה מרנינה
חיך נוגנים מנגינה
אל תצא לקרב בני
אל תצא לקרב.
הריחן ריחו נתן
הפרח פרח לניצן
אביך ואמך
עיניהם בך מביטות
מעבר להרים
מעבר לגיאיות
לו יכולתי במבטי
לעצור ירי ופגז
ואביך בתפילתו
לסוכך על הטנק בסוד וברז.

הולך אביך בדד בדרך
שוממה
הולך עייף שחוח קומה.
בדרכו איש מלחמה איבד
ידיו ריקות.
כאיוב היה
ימיו בבכי לילותיו אנחות.
הן יצאת לקרב בני
הן יצאת לקרב
עתה דבר ממך לא
מתבקש
דבר לא נדרש.
הריחן נבל
פרח הניצן קמל
השדה לשדה קוצים
נחרש...

.....

זעקה וביקשה את כבוד יום
הכיפורים
זעקה ודרשה דם חללים
ורעים.
כך בכל שנה
מהדהדת באוזני העם
אותה אזעקה נוראה.
קולה מהדהד
כקול זכרון ותפילה
בתפילת מנחה לפני נעילה.
חוזרת כקול שופר בשברים
איכה אלוקיי
ימי הכיפורים הפכו בלהט
החרב
ליום זיכרון חללים
איכה היו לימי קדיש
ואל מלא רחמים...

מלחמת יום כיפור, התשל"ד

בהתקדש חג בקדושת היום
בהתקדש יום הכיפורים כי
הוא נורא ואיום.
בהתקדש יום הכיפורים
בתשל"ד אותה שנה
בעם ישראל החלה ספירה
שונה.
מיום דין וחשבון
פשט כסות
אדרת לבש, אדרת אבל
ובכות.
כי בזה היום רעשה אדמה
ריח חג פג
נשכ באוויר ריח קרב
ומלחמה.

בתי כנסת מתפללים המו
חטאנו לפניך שנו וענו.
אך ננעלו שערי רחמים
לא עברו לפניך כעבדים
לא עברו לפניך כבנים.
כי אם במידת הדין אותם דנת
לצווארם חרב הנחת
את דמם, לא ביקשת
לא דרשת.
מי בחרב מי באש ומי במים
ידך עליהם כבדה
ואין רחמי שמים
שקט ודממה לפניך
כצאן עברו.
שקט ודממה
באופק חרבות צוחצחו
מרעים יחדיו חברו.
שקט תפילת מנחה לפני
נעילה
אזעקה זעקה קרעה הדממה
זעקה בצעקה גדולה
את שבר בת עמה ביום
מלחמה.

.....

אלון ואלה
יום הולדת עץ אלון ואלה

י' בתמוז
יום הולדתנו אחי ישראל תאומי
בטבע עץ האלון ואלה צומחים
תמיד זה לצד זה.

"אלון ואלה"

אלון ואלה,
אל על נשאה צמרתם,
ענפיהם כרוכים שרגו שריגים
עליהם זה בזה סבוכים.
מטר וטל אותם הרוו ממעין החיים
רוו.
רוחות שמים בין ענפיהם שרקו
שריקתם.
בעלי כנף זמרו זמרתם.
שמש ברך ובעדנה לטפה צמרתם.
שמים בתכלת וארגמן, חבקו
הבטיחו הבטחתם.
המחר שבעתים יאיר זהרו
והשמש תזרח.
שפתם המיוחדת, כנצן הלוחש לפרח
כי יפרח.

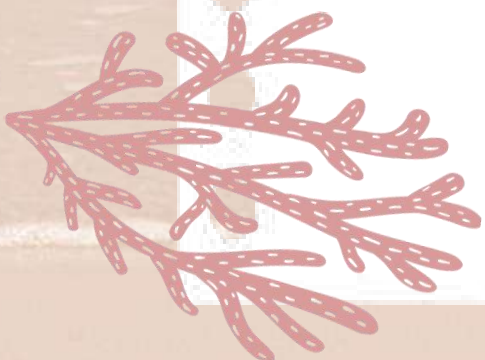
לפתע שמים קדרו, האפל אדרתו
פרש,
את עץ האלון גדע, במזמה אשר
חרש.

המתה הרוח, שרקה בסער
רחשה,
עץ האלה בנהי ודמע
סודה לחשה.
אמא אדמה לחיקה אספה
עלים וענפים בקול המיה
חרישית,
לכך נועדה מימי בראשית.
שמש אורה נסדק ברום,
באפלה נעטף יום.
בעלי כנף סביב הגדם עטו,
כג' שנים באבם נגדעו
כך במקורם חרטו.

עץ האלה זעקה מכל עבר,
בקול זעקה מרה בקול
שבר.
בצערה וביגונה אפופה,
צמרתה שחה ראשה
כופפה.

מאז בענפיה מגוננת על זה
הגדם,
כמזבח בקדשתו במקדש
בימי קדם.
שלא יפגע משני הזמן ולא
ישכח,
זכרו של צבי ישראל רע
ואח..

יום הולדתי תמיד יהיה חסר
מאז לכתך אחי ישראל
תאומי.
בת ציון

גוּוּנֵי הַשְּׂכּוּל
 גוּוּנֵים לַשְּׂכּוּל
 שְׂכּוּל הַיֵּשׁ לַךְ צָבַע וְגוּוּן?
 מַה צָבַעְךָ הַיֵּשׁ בְּגוּוֹנְךָ גַּם־מֵעַט
 לְבֹן?

הַשְּׂחוֹר אֶתָּה מִשְּׂחוֹר?
 לֵלֵא קָרַן אֹרֶךְ?

הַאֲדוּם כַּדָּם הַנֶּךְ
 טְבוּל בַּכּוֹתֶנֶת פְּסִים לֵלֵא הַכָּר?
 מִדָּמָם נוֹטֵף לֵלֵא רַחֵם.
 אִו כְּגוּוֹנֵי הָאֲדָמָה צָבַעְךָ זְהוּב
 וְחוּם ?
 בְּה נִטְמָן רַע וְאֵהוּב.
 הַיֵּשׁ בְּךָ מֵעַט חֶסֶד כַּכּוּחַל
 הַשְּׂמִיִּים
 כִּשְׂקִיעָה נוֹגֶה בֵּין עַרְבִיִּים?

שְׂכּוּל עֲטוּיֵי גוּוּנֵים לְרוּב
 כְּקוֹסֶם הַשּׁוֹלֵף שֶׁפֶן
 מַחְלִיף אֲדָרְתוֹ כְּזִיקִית גוּוּן לְגוּוּן.
 עֵבִים כִּיסוֹ, הוֹסְתֶרָה חֲמָה
 זִיווָה וְאוֹרָה.
 בַּהֲשַׁמַּע הַמְרָה שֶׁבַבְשׁוּרָה
 נֶעֱטַף הַיְקוּם בְּאֲדָרְתָּ שְׂחוֹרָה.
 דִּיּוֹקְסֶת נִטְפוֹ, הַכְּתִימוֹ בַּשְּׂחוֹר
 הָעוֹלָם חֲבֵק צַעַר וּמַגוּר.

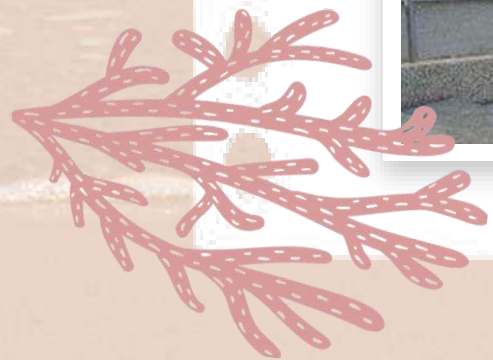
עֵטָה אֲדָרְתָּ אֲדוּמָה.
 דְּמָעָה לְדְמָעָה
 לְחִיקוֹ אֶסֶף.
 לֵב שׁוֹתֵת דָּם בְּרִכּוֹת עֵטֶף
 אֲדָמוֹ עֶפֶר וְחוּל
 אֶת נְהִי קִינְתוֹ כְּתֵב בַּמַּכּוּחַל.

בִּיד אֲמֵן רְקוּמָה
 פֶּרֶשׁ כְּסוּתוֹ־הַחּוּמָה
 בַּהֲטֵמָן יָדִיד וְרַע אֵל אֲמָא
 אֲדָמָה אֲבָדָה עֲצָה וְאִין
 בְּחֲמָה.

עֵת הַמּוֹת פֶּרַח בְּאִיבּוֹ קֵטֶף,
 הַשְּׂכּוּל בַּצְּבַעִיו וְגוּוֹנֵיו הַכֹּל
 עֵטֶף.

לְשְׂכּוּל פְּנִים וְצְבַעִים
 אֶךְ לֹא נִמְצָא אֶף צָבַע וְגוּוּן
 לְגַעְגוּעִים.

גַּעְגוּעִים כְּשֶׁלֶל צְבַעִי הַקֶּשֶׁת
 בַּת צִיּוֹן.

והיה כי נדמה

והיה כי נדמה
אותך אני רואה.
והיה לי נדמה
שזה אתה וזו דמותך.
הלב אינו משלים
הלב כואב
ובנדמה ישחק.
הנה דמות מהלכת ברחוב
אותה בלורית אותה קומה
יפה נוף.
אחריו אהלך
כספינה הנשברת
אלי חוף.
צועדת כמשחק אור וצל
עוד רגע קט אתקרב
הנה רק לאחוז.
זה בזרעות זו
נפול ונחבק.
לא נשאל מה?

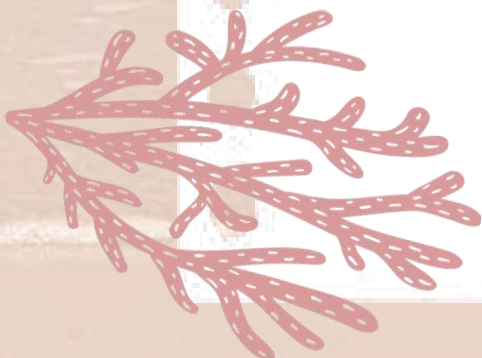
ולא נשאל האריך?

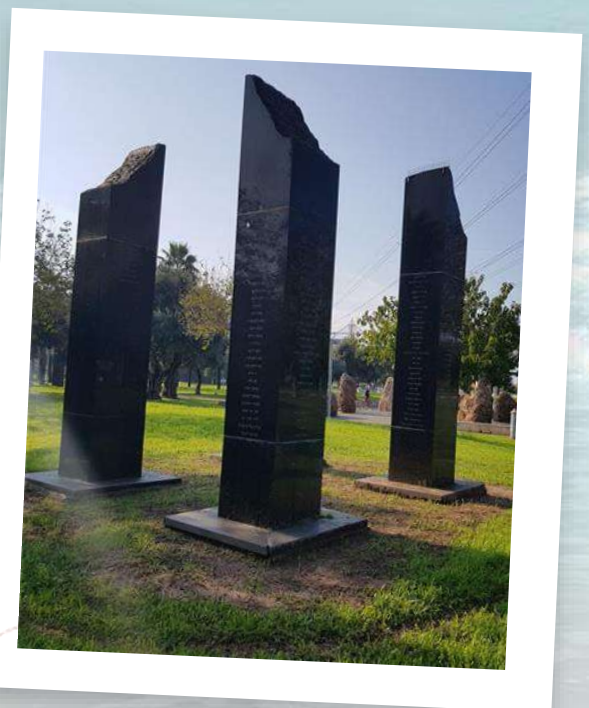
העיקר שאנו יחדיו נהלך.
מתקרבת הלב הולם בחוזקה.
לפתע מסתובב ההלך
הנה האשליה נמוגה.
מביט בזרות
מה לך אישה
מה רצונך?
הקול חוזר שואל ועונה.
ממלמלת נבוכה
סליחה ולי היה נדמה.
כך ממשיכה בדרכי
לא אדע אנה אפנה.
הנה אחי זהו משחק
של אושר קט.
כי הלב מאוד כואב
ובנדמה ישחק.

אחותך בת ציון

הוא היה

הוא היה
נדם הווה עתיד עבר,
הוא היה הלך מעימנו
ולא ישוב לעד.
הוא היה בעבר
כי יד המוות בו נוגעת
הוא היה חכם נבון ואיש דעת.
הוא היה עניו צנוע ובישן
הוא היה אוהב לבבי וחייכן.
הוא היה בן מסור
אח ידיד ורע.
הוא היה
צליל שמו נדם ואין שומע.
הוא הייה פיטן נוגן בחליל
בלכתו נדמו מיתר וצליל.
ברק היה לו בעיניים
וחיוך על השפתיים.
הוא היה חסון נאה
ויפה בלורית,
הוא היה ולא נראהו בשנית.
הוא היה איש חיל
ביום פקודה ומלחמה.
עתה נשא שמו ברטט
ובדממה.
הוא היה
עולם ומלואו חרב ממכת האל .
על כן סיפורו יסופר
בהוא היה
ישראל...

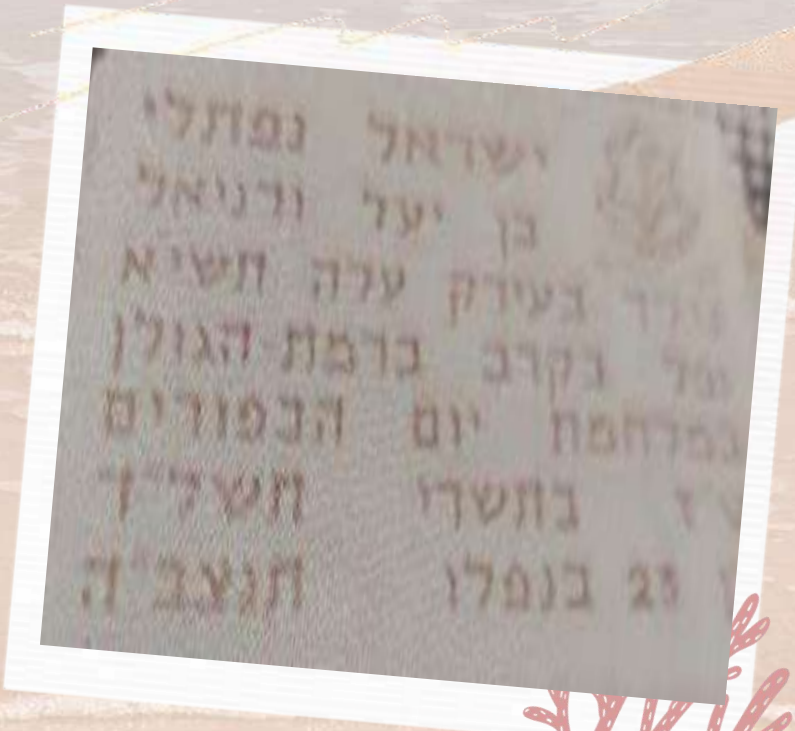
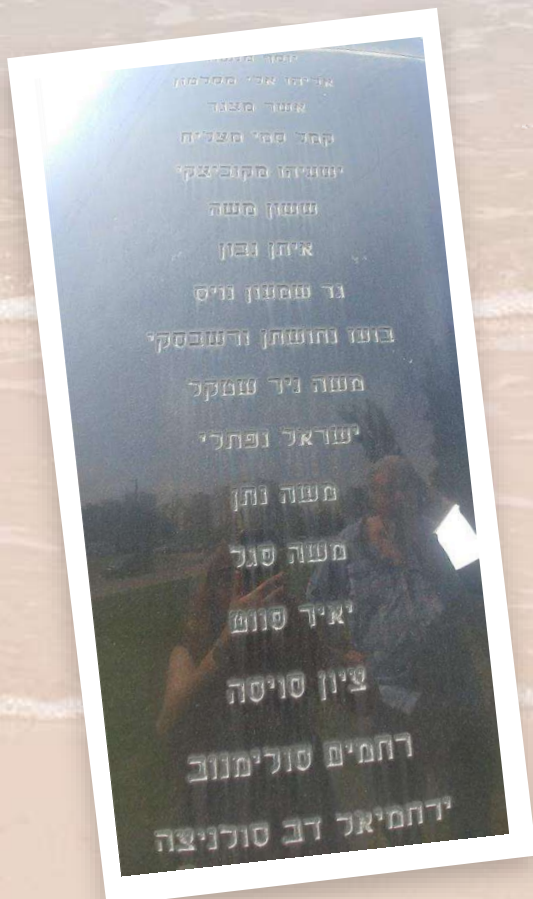

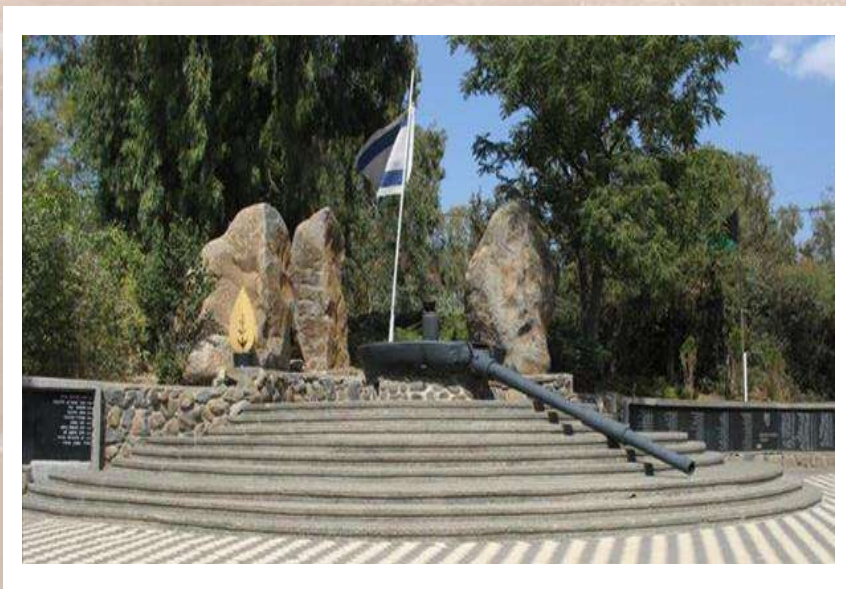

אנדרטת גן הבנים, תל אביב

אנדרטה בתיכון עירוני ח בדרום תל אביב, לזכרם של בוגרי התיכון שנפלו. ביניהם ישראל שפול.

בראשית

בראשית נבראו
שמיים וארץ.
ובשישי את האדם
בצלמו בצלם.
השכול והכאב נבראו
בהשקט ובאלם.
לא היה להם מקום
בששת ימי הבריאה
עם נבט הזריעה
ויפעת הפריחה.
בכל מעשיו ראה
כי טוב הוא.
שכול וכאב שיכים
לתוהו ובוהו.
עת מגן עדן גורשו
אדם וחווה,
תום ותמימות
ביקום נדם.
שכול וכאב שלט בתבל
בהרצח בנם הבל.
הארץ זעקה מרה
קשה מנשוא היה צערה.
אור ששת ימי בראשית
נגנז
על זה המעשה
המר והנחפז.
עולם ומלואו נבראו
בששת ימי המעשה
את הדישון הכבשה והשה.
עת למוות ולשכול
בשם קרא,
נפגם נזר הבריאה
בראשית ברא...

תרמיל זכרונות

אותך אחי שכה אהבתי
הניחו בתוך ארון
עטוף בדגל הלאום.
על קברך הניחו זרי פרחים
ונרות דולקים
זוהרים ובוכים.
חיילים יורים מטחי כבוד
ומגישים כרית עטורה
לאות ולגבורה.
זעקתי עדיין לא
אל נא בחיפזון
אל תארזו חיים מלאי חזון
סיפורים שירים ותווים,
ציורים משוחים במכחול
הרים וגיאות היוצאים במחול..
ארזתי טיולים עטופים בשמחות
והפתק הקט שלי כתבת
"היי אחות"
ארזתי תפילותיך
ארזתי שירך
את ברק עיניך
ומאור פניך.
ארזתי את אופיך הבישני
את מבטך החייכני.
את חלילך את צלילו ונגניו
כשירת הלווים במקדש
בשיר חדש.
אותך אחי אהובי
שכה אהבתי
בתוך תרמיל זכרונות ארזתי
את המפתח בליבי
שמרתי. ..

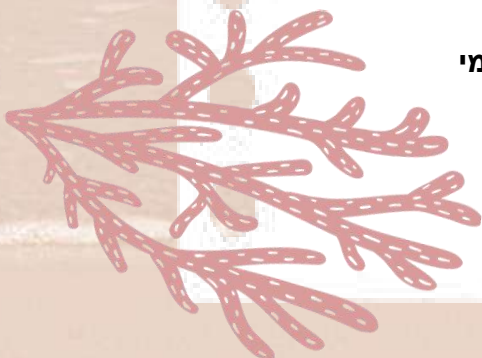

אזכור

אזכור בחום קיץ ובשרב.
עת ירעים הרעם
והבריק הברק.
אזכור מזריחה
ושקיעת חמה.
כי אין מנוס אין נחמה.
אזכור בניגון ישן
ובניגון חדש.
במזמורי מועד ושבת.
אזכור בין לבלוב עצים
ועצי הדר פורחים..
אזכור בימי מלחמה
ובימי שלום,
בפקחות וגם בחלום.
אזכור כילדה
כנערה וכאישה
עד כי ילבין ראשי
עד כלות כוחי
וכלות נפשי.
אזכור עם אישי וילדיי,
גם אם ישאלוני עד מתי.
אזכור שאשיר ואצחק
בחברת רעים.
אך בתוכי יזלגו
דמעות כואבים ומרים.
אזכור בבציר
בשדות חיטה בקציר.
בכל רגע ובכל מצב,
מקמילת העלים
כי אתה לנצח
גלעד בליבי
ידידי אחי ורעי..
ועד פריחת החצב.

קדיש

רוצה אני לומר קדיש
לומר קדיש
יתגדל ויתקדש שמי
רבא
על אח אחות
אמהות השתיים
ודניאל אבא
לומר קדיש
לא דרבנן
עד כי ארץ ושמיים
ירעדו
וכבוד ה' יראה בענן.
לומר קדיש
להדליק נרות מפרחי
חצב
לומר קדיש
עד כי היקום יעמוד
כניצב.
לומר קדיש
על חייכם ומותכם
המר
עד כי תזעק אבן
ודמעה תרד משיש קר
לומר קדיש
פיאתם שמי רבא
במותכים
במעלות קדושים
וטהורים
תהי נשמתכם
עד כי תעמדו לגורלכים
אומר הקדיש
קבל זאת אל עליון
גם אם אני אישה ולא
איש.
על אח אחות אמהות
השתיים
ודניאל אבא
יתגדל ויתקדש שמי
רבא...

.....

**כסאו של אחי ישראל בבית
הכנסת ליד כסא אבי.
איכה ישב בדד
אוי לשברו מול כסא מיתם.**

כסא מיתם

עמד כסא מיתם

עמד כסא

כנכלם.

לא ישב שנית איש עליו

כסא שומם מבעליו .

מקום משכנו

בבית תפלה.

כסא הדור נועד מבראשית

לתפלה וקדשה,

שבת חגים ומועדים,

ולמים נוראים.

על רגליו פתוחים עטורים,

על משענתו אריות חרוטים .

כשומרים המקום לשב ,

ליד כסא האב.

את האחד מחפש תר

הישוב משדה הקרב??

שנית בזמירות בקולו הזך ינעים

הכסא המה בערגה וגעגועים.

ארון קדש
רמונים פרקת וגדילים
על תבה רחפו בחלל מלים.
איכה!!! הדהד קול מההרים
בכה שופר בשברים.

דמעות זה בזה נמהלו,
דמעת האב כגחלי אש להטו
אל מול כסא הריק זעקו.

בחמלה וברחמים

אל מלא רחמים.

בענות לעת נעילה

מכסא זה לא נשמע קול

תפלה.

כסא לא מנחם נשאר מיתם.

מחכה ככלה עדויה בעדי ,

ככסאו של אליה הגלעדי.

בת ציון

לעולם אבכה את שבר בית

אבי.

.....

מכתב מאלי אחיינו של ישראל
בנה של אחותו הגדולה

דס"ג

אני ורמי ישרא היקר!

ישכאל יקרוי אין יום שאני לא תושב אליך.
אניש לאת מאוס אלי אס אליך הבחיק.

בדים הנסג לבו הפולתי שנים הונחזה ע"ה
אנורה גדולש לפאורה אר פ בית הנסג
כק גם ארפ הארם אר חיינו.

לפני כשנים פצצו אר הונורה ואנז אלני
אסנל אפיז אר הפלם פס.
הנורה הצי גלפלי סאלי אליך יום גרל.

אני סויק ורסומ לפייס עושפ פאר לוב ולק
אמן פלפ והגדילן אלני ריפן אליה
גחיל רפל.

אחיות פ הקלים גלפוי הפגא. אף פלפ
לא שאני אליך ארלין (אקסר) אלא גבצד
אם פאוסל אליך באבדס אין סופים.

ולפול היים אלוך אר פולם וקורו הטרלה
פ ולסובים אליך.

אמן קילתי אר האבס לשרת בתו. הלפון
אר פאפום ליש גסנן והאבתי פ אביו
הסמך.

יורי אפס אהפצט אקוליר התיאור לפייתם גשן.
אלא בופי, היניזון סלק האויב איתי.

טבעת אהק ופס סביל קהילת פהטג סטביז
והפריטונג סלק.

הילני טאהר ריזת גים נהניסיוניז אביז פה איני.
אצגמ האולתיים.

אפנה אהק איני אנספ אטחנז אה הפצט טבו
פטיט אהיק בלחמז האוליה סלקתה אהיק אהתני.
אז אהתמז תשננה אה אצמק אהתמז קלס אהל
אהת פהתם ואל תציתם.

איני אהכ אה חמס טלא אציתני בלדק ואלקה
אהק נפרדנו בלחמז יז תצק פה בלכז
ווא בתיבין תצק תצק.

ישכאל האלפוז ובהתיים היו הברז הכי חילוב בתיק.
ישכאל הייתם כמו אהיק אהברה מאלו טמה נפתה
לככה ופבו אלס אהם
איני אהס'ה אק אהי אמה אה האלפוז ואלו אצני אהז.
איני אהס אקב'ה אה פזלר אהיק בהתיק.

הצביוניז נצויים בליבי ופהיק הפזיל סלק גאה.
אז תמיד אה התיק ופס האוליה אהתמז
יורי אפס אהה בק ישכאל ופס האוליה אהתמז.

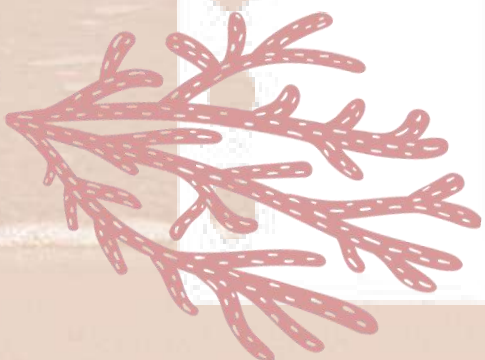
**אחרי מלחמה
אחרי המלחמה**

אָדְמָה חֲרוּכָה
אָדְמָה בּוֹכִיָּה לְלֹא מְזוֹר לְלֹא
אָרְכָה,
בָּדָם אָדָם סּוּפּוּגָה.
בֵּין תְּלָמִים
רָגַב אֶל רָגַב
גְּרָגַר אֶל גְּרָגִיר
פְּנֵי הַשְּׁחִיר .
רְסִיסֵי עוֹפְרֵת נְטָמְעוּ
נָבֵט
בְּאֵב
אֲבָד
אוֹנוֹ
קוֹלוֹת קָרֵב שֶׁקָּטוּ.
שׁוֹבֵל שְׁחַר מְפִיחַ
חֲרֵט בְּפִיחַ,
עַל פְּנֵי אָדְמָה מְקַנְנֵת
עַל מְלַחְמָה מְדַמָּת.
עַב הוֹרִיד מְמָטָר
לְטַף תְּלָמִים וְעֶפֶר.
מֵרַפָּא וּמְזוֹר
שֶׁלַח קָרַן אוֹר.

בַּת צִיּוֹן

הזמן עצר מלכת

אחי אחי
כל יום שחולף אנו נתבגר
אתה לנצח צעיר תישאר.
אותות הזמן בך לא יחרשו.
בפניך וביופיך לא יפגמו.
לך עצר הזמן מלכת.
אנו נמשיך להתבגר ולהזדקן
לאסוף קמטים,
לאסוף שברים
לספור שנים.
אך עליך יפסחו ימים ושנים.
אנו נגיע לגיל שבעים
אתה תישאר לעד
בן עשרים.
אנחנו נאט נקשה ונחלש.,
אתה תישאר חזק
ונמרץ כאש.
בך הזמן לא יגע לא יפגע.
בחיינו גם לך אספור
שנה ועוד שנה.
וכאספור שבעים
תעלה דמותך כנער בן עשרים.
בתמונתך אביט
מחייך אליי ככוכב שביט.
אצלך הזמן עצר מלכת
וכוכבך שלעד יאיר
אתה לנצח תישאר צעיר...

.....

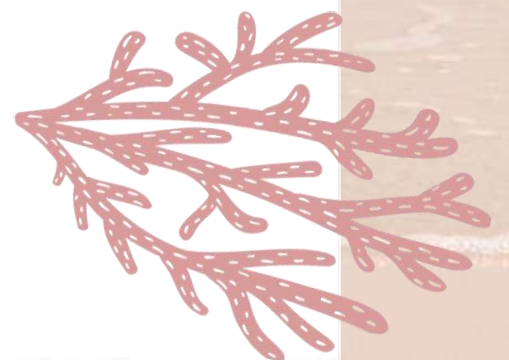
על הר גריזים
על הר גריזים
עליתי לחפש עמך את
הברכה.
על הר גריזים
לבקש את כל טוב
האדמה.
מנגד עשן מהר עיבל
עלה,
הר עיבל, הוי הר הקללה.
מביט בנו מזימות חורש,
מבטו נועץ את קורבנו
דורש.
אחי להר גריזים עלינו
להגשים חלום.
הר גריזים באנו
למרגלותיך
עד הלום,
הנה באנו לבקש שלום.
על הר גריזים
יונה עם עלה של זית
חיפשה קן חיפשה בית.
מהר עיבל דאו במשק
כנף
עורב ועיט.
הרסו הקן הרסו הבית.
גזלו מהיונה את עלי
הזית.
אחי
על גריזים עלינו לחדש
את הברכה
אך מצאנו שברי אבנים
ודם קורבן
בעמק הבכא...

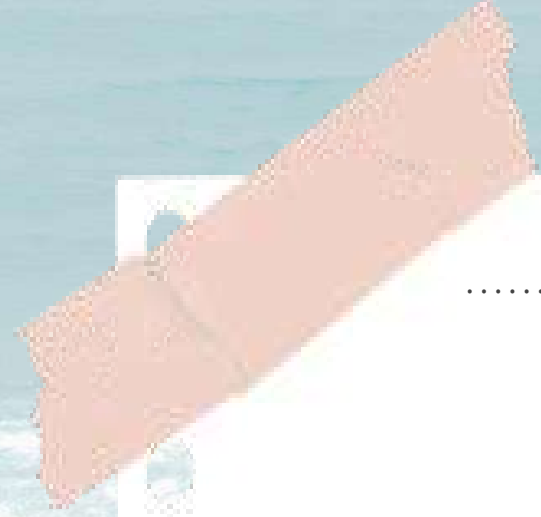
כי האדם עץ השדה
אם כאלון אתה
חזק הנך באלונים.
אם כארז אתה
איתן אתה בארזים.
אם כעץ הברוש גבוה
נשא ראשך לשחקים.
אם לעצי זית דמית
שמן משחה הנך לנדכאים.
אם כעץ התמר הינך
דובשך מתוק מצופים.
איכה סופה וסערה
נדברו בסוד וברזים
עקרו שורש
אלונים וארזים
פיזרו עלים,
שיברו ענפים עקרו הגזע.
לאור יום
אל מול חמה
לא השאירו תקווה
לא נותרה נחמה.

שר המוות
שר המוות לא אבינה אורחותיך.
בגיא צלמוות נסתרות דרכיך.
הן סוד גילת וגם רז.
כיצד לנצח העלם כתם פז.
כשמשון ביד דלילה רקמת העלילה.
באת אליו בדרכי מרמה.
כחתן במשתה חתנים,
באותה לשון ובאותה נימה.
לשדה קרב לקחתו
בתחבולה ומזימה.
לא חסת על כבשת הרש.
שרית בו עד כי כוחו תש.
הן השחר מכבר עלה,
שלח את הנער
כי זמנך כלה.
יום נטה ויהי ערב
רוח מוות בשדה קרב שורה,
אתה שר המוות
עוטה גלימה שחורה...

בת ציון.

.....

.....

מראות המלחמה

על דמעה הזולגת ללא לאות,
על כאב צורב העומד על משמרתו ללא
כהות.
חוברים ונצבים למצבת ועדות.

שיני הזמן נוגסים
מעלים מסך עשן את דמותך מכסים.

לעינינו נפרשת הרמה ושדה המערכה.
בחיל ורעדה הרים וגבעות
נרעדו מקולות מלחמה.
שרשראות טנקים משתרכים
אלי קרב נערכים.
קולות עזים
ירי טילים רעש פגזים.
מול פשעי דמשק הארורה
נלחמים בגבורה .

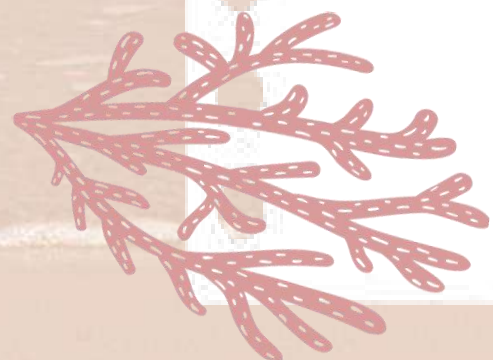
רעש אש תמרות עשן וקול זעקה,
שקט קול דממה דקה.
רוח אלוקים מרחפת בין טנקים
שרופים,
בין גבעות ורכסים ברמה
הייתם עדים לאימת המלחמה.
מה ראיתם ומה הסוד אתם צופנים??
שמעתם קול ענות חלושה?
או קול ענות גבורה?
או קול ענות על האדמה החרוכה.

שמע ישראל בנחלי אש ריחפו
מאורות כבו
אפר ורגבים מדמכם רוו.
איוושת הרוח קולה בשברים
מספרת את שבר יום הכיפורים.
על צמרות העצים
במזרעת בית ג'אן בעמק הבוכים.

לנצח אחי יאיר נרך
חיי קודש הם לזכרך.

בעקבות שידור על מראות המלחמה

.....

2A. 8. 69

יום ראשון
סימפוזיום

שלום רב

בשבת אני נהפוך לשליח בסיסת 1/51

בגן צמחתי לכתוב שכתבתם את כי יס

יש לי עם בימים אחרים, אור עתה

קבלתי כאלו ביום בכבוד כלומר לפני

כספתי ואין זוכה אם תבטו על הכתב

שאתם נהגתם לכתוב שנת 1969

היה לי עם זמן עם מקבל ממך

משפט שלישי יצא שנת 1969 שכתבתם

בני אופן עם כללית שנת 1969

שאתם נהפכתם להיות מספר שלישי

ואתם גם גם עם שנת 1969

אלוהים ואם כך נפשו לפני עשן זקנים

עשן עשן שנת 1969 אם לא נולדים

בין שאלותי לך

השקלתי שנת 1969 נספיקו לי

נבנה שנת 1969 אם שכתבתם זקנים

הענין שנת 1969 נבנתם מספר

עלם בסיסת גימטריה וביניהם

שנת 1969 שנת 1969

לשאלת פניו, סוף הפנים, כיוון המראה
ז'ר'ה (יבין) המראה בפנים אלה במ
כ/ המראה הפוך, שם המראה הפוך
המראה הפוך, שם המראה הפוך
וקרב אמון המראה, שם המראה הפוך
המראה הפוך, שם המראה הפוך
המראה הפוך, שם המראה הפוך
המראה הפוך, שם המראה הפוך
המראה הפוך, שם המראה הפוך

שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך

שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך
שם המראה הפוך, שם המראה הפוך

פי מנה כולל של 1000, היום באמת קחתי את

המאמר הזה והיום אדם מתי

סיום אני מאמין לך שמישהו אמר בעבר
היה זה, והיום לא יבואו כפי שאתם

באתם, במה כן ק"ל להוציא את האברים

ולא כן אמרתי ואמרתם. וזה בסתם

ומה זה שאתם מניחים את זה ואת המעשים

העצום והישרים אין להם שכלל.

שום, ולמה לא ומה שאתם

שלכם.

הם משהו שיש.

נפשו שלכם

מחאו 2074745

33 / 2455

33

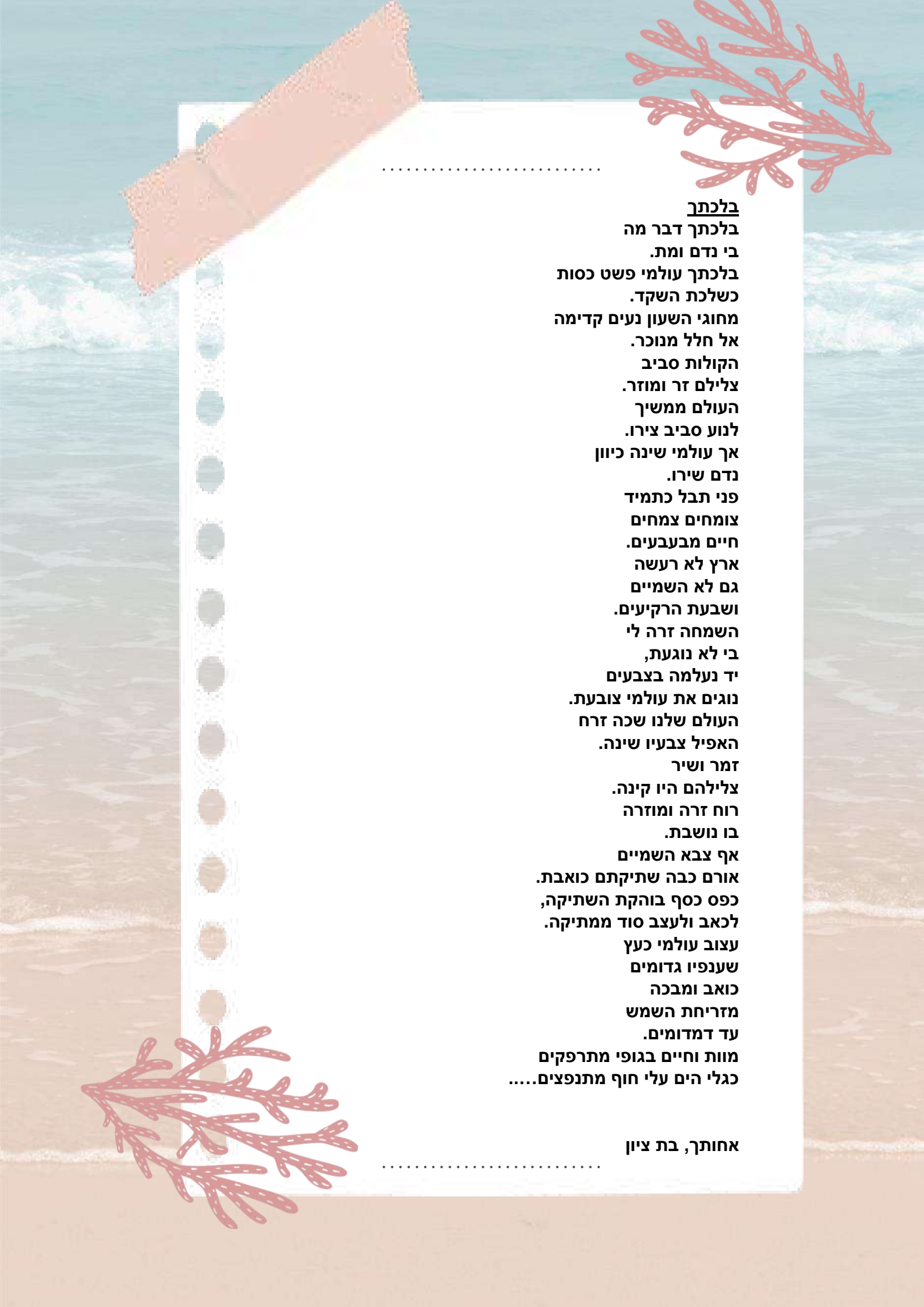

.....

עלי מצבת
עלי מצבת מהבהב הנר
עלי מצבת
בחלב דמעותיו
סיפור גבורה יספר.
אור הנר מלטף בעדנה
בקדושה מזהרת.
אותיות חרוטות
כלוחות הברית למשמרת.
פ.ג.
ישראל
בן דניאל רחל ויעל
נפל ברמת הגולן
במלחמת יום כיפור
כאן טמונים
כל מסכת חיו האבודים.
פריחת אביבים
וחדוות נעורים
לבלוב אהבה
ותקווה גנוזים.
על הכל נסתם הגולל
ואין נחומים.
אין ניחומים לאב
שאמר קדיש על קבר בן.
סדרי בראשית השתנו
מאורות אורם חפנו.
אבדה מילה
אבדה עצה
אל מול תקוות וחלומות אבודים.
לצידו על משכבך
אב יקר תנוח מנוחת עולמים.
האם רחל נהר דמעותיה
אדמה ספגה
את יום מותה ביקשה ולא ניחמה.
על שכול כאב ויגונים
על קברך ראשנו מרכינים.
דממה דקה בבית העלמין.
אוושת רוח מנשבת
רוח אלוקים מרחפת
מלטפת הקברים
לכם ינעמו רגבי עפרים.

בת ציון

.....

.....

בלכתך
בלכתך דבר מה
בי נדם ומת.
בלכתך עולמי פשט כסות
כשלכת השקד.
מחוגי השעון נעים קדימה
אל חלל מנוכר.
הקולות סביב
צלילם זר ומוזר.
העולם ממשיך
לנוע סביב צירו.
אך עולמי שינה כיוון
נדם שירו.
פני תבל כתמיד
צומחים צמחים
חיים מבעבעים.
ארץ לא רעשה
גם לא השמיים
ושבעת הרקיעים.
השמחה זרה לי
בי לא נוגעת,
יד נעלמה בצבעים
נוגים את עולמי צובעת.
העולם שלנו שכה זרח
האפיל צבעיו שינה.
זמר ושיר
צלילהם היו קינה.
רוח זרה ומוזרה
בו נושבת.
אף צבא השמיים
אורם כבה שתיקתם כואבת.
כפס כסף בוהקת השתיקה,
לכאב ולעצב סוד ממתיקה.
עצוב עולמי כעץ
שענפיו גדומים
כואב ומבכה
מזריחת השמש
עד דמדומים.
מוות וחיים בגופי מתרפקים
כגלי הים עלי חוף מתנפצים.....

אחותך, בת ציון

.....

.....
שמך ישראל
ישראל

חול הים שמך כתב
גל שוצף קוצף
לאחור נסוג
לא שטף החוף.

בסלע אבן הבזלת
הרוח את שמך מפסלת
בגולן על הר וגבע
מפאר נוף וטבע.

ציפור כנף ,
אברתה ומקורה זקפה
בנוצתיה שמך עטפה.
ציצה בחורש ויער
בין ענף לענף
גבורתך סיפרה
לבעלי כנף.

על פלדה וברזל
טנק צריח ותותח בקרב רעד
הוטבע בהם שמך לעד

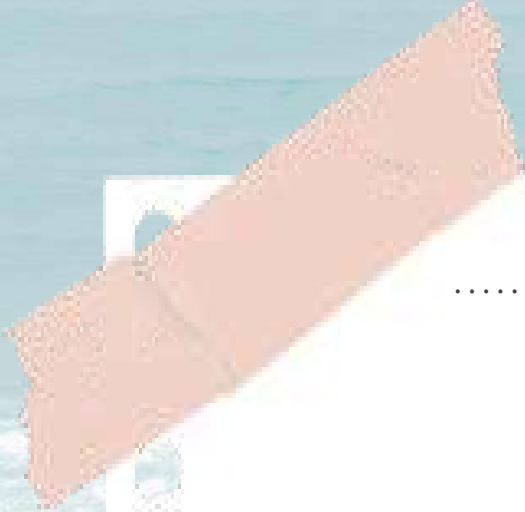
באריג משי מבריק
שמך כבהט הבהיק.
עדינה הריקמה

שלל צבעי הקשת מעל
בזיו שמש אל מול מטר וטל
נטפו רביבים
מבכים אובדן אביבים.

שדה מלחמה מקולות נדם תלם וניר האדים כדם
מכחול הטבול בדם
צייר אלפיי פרחים אדומים כדם.

עצי אילן שחה צמרתם
בוכיה אמרתם.
שירת עשבים נשמעה
בקינה לאמא אדמה.

בת ציון
.....

.....

כשאמרו נעדר

כשאמרו נעדר היקום כולו דמם ציפור לא צייצה.
כשאמרו נעדר שאלתי מי מצחק בי בזאת העלטה?
כשאמרו נעדר המילה בחלל התגלגלה רועמת,
זופנת בתוכה מעט תקווה, אך גם אימה מאימת.

כשאמרו נעדר חיפשתיך במשחקי ילדותי, אומר אחת שתיים שלוש ומצאתיך ידידי.
כשאמרו נעדר בדרכי עפר חיפשתיך בין צבאות וחילות,
במכונת המלחמה ובין טנקים שרופים עד מאוד.

שרי מלחמה שאלתי וביקשתי, אימרו איה אחי? הנה חיפשתי ולא מצאתי.
החי הוא ביום קרב וערבו, או כמלכים נפל על חרב?
אם בשביו יושב ואליי ישוב מדרך ארוכה?
אחכה גם אחכה ימים ושנים שבעים ושבעה.

היש תקווה ביום סגריר לקשת בענן, או שהכל שחור ואין תקווה ללבן.
כשזעקו הנה נפל חלל, אל תחכי ליום המחר. לפתע הכול בי נדם, הכול לרסיסים נשבר.

בכאב השתיקה זלגה לה דמעה חמה, כי אבדה עצה אבדה תקווה ואין נחמה.

בהרכנת ראש בת-ציון

נומה אח

נומה נומה רע ואח
נומה נומה אתה נח.
לילך ארוך חשוך וקר,
בחום אהבתי
אכסך מפני הרע ומר.
האם כך ללא קץ
תנום??
עולמי בלעדיך
אפל ועגום.
השמש זה מכבר
אמרה שירה,
היקום כולו
ארץ שמים וכל
הבריאה.
הבן נא ידידי כי רב
מאד מכאובי.
קום נא קום
הקשב לקראת השכוי.
אך אתה במנוחת
עולמים
תרצה, במנוחה נוגה.
הנה נפל דבר
ולא תקום
על כן אחי היקר
נומה נומה נום...

.....

.....

י' בתמוז תאומים נולדים

י' בתמוז.

**י' בתמוז ירח האיר
לקול בכי הילודים
נשבה לחשה רוח קדים.
חדר הואר באור ענג
עטף ביראה כעטוף אתרוג.**

**לבנה כסופה
בהלה עטופה
חפנה קרני אור
שלחה לכאבי יולדה מזור.**

**כוונה צליל ומיתרים
בשיר ונגונים,
הבטחה לימים הבאים,
בתפלה כי יבהק לפידם,
רוח סערה לא תפגע
הרע בהם לא יגע.
דרכם יפלו בחלד
איתנים יהיו כפלדה ופלד.
ידאו במעוף כנפים,
באברתם יגעו בשמים.
על ראשם זהב עטור
בחכמה אהבה ושמחה שזור.
עתידם ציר בציור ומכחול,
העולם לכבודם יצא במחול.**

**איכה עפר העפרים
בלבלוב פריחת נעורים,
מארבע רוחות
אדמה רעמה
בקולות מלחמה,
לבנה אספה אורה המכסיף
חשכה הדרך בחג האסיף.
נגדע אילן משרש עד צמרת
בשכול השחר נעטף באדרת.**

**מבכה ירח באור גנוז
תקוות ויהב של י' בתמוז.**

**י' בתמוז יום הולדתנו
אחי תאומי ישראל.**

בת ציון

.....

טיול בעולם

הבריאה במלוא יופיה ותפארתה.
בכל מקום בעולם בו תדרוך כף רגלי
אחשוב עליך אחי .
עיניך אשר לעד נעצמו,
אוזניך אשר לעולם הדממה חברו,
ריחות וטעמים ניחוחם ממך
אבדו.
אושת הרוח את פניך היפות
לא לטפה,
מעל צמרות העצים זמרת
הציפורים
אותך לא שתפה .
בעיני רוחי ברוך ובעדנה
בידיך אוחז,
עניי יהיו לך מורי דרך ,
אפרוש את העולם בפנייך
כאדֶרֶת,
אל מול יופי הבריאה להביט
בתפארת.
לראות הר וגיא ברביבים בשלגים
עטופים
נחלים ונהרות קוצפים שוטפים.
כרמים וגפנים ביום בציר
ריחות שדות בניחוח חציר.
לדעת כי אתה איתי בכל דרך
ושביל.
כאבוקה לפני מחנה
מאיר ומוביל
רואה שומע וחש.
מלווה ברוחך אוחזים ידיים
ולעולם לא מש.
אחותך בת ציון.

שלכת

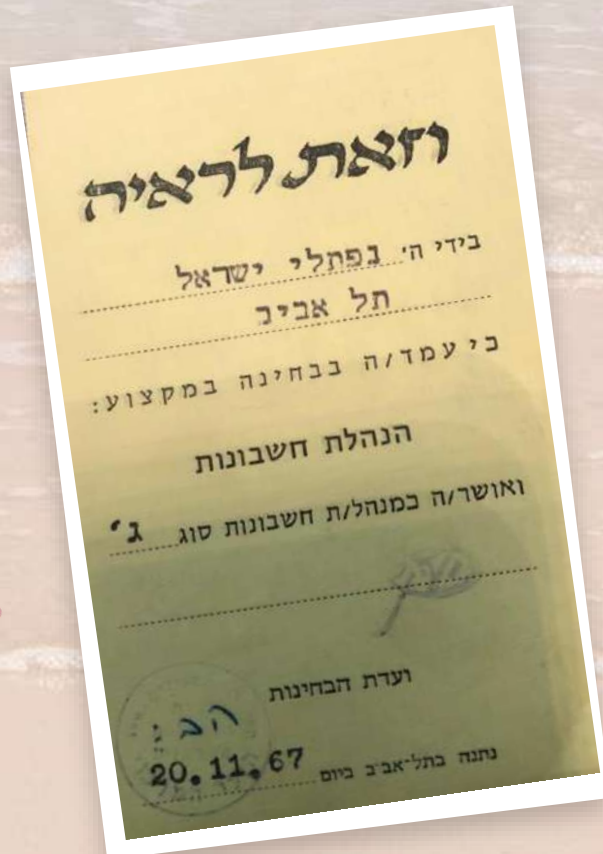
בהישמע מנגינת הסתיו
אל מול אפורו של עב
עלה בטרם עת נשר,
כשהתנוסס
על ענף עץ התפוח
ברינה עם הרוח שר.
צבעו הירוק ברק
משמחה ואושר זרח.
נשבה רוח נענעה
את ענפי עץ התפוח,
פיזרה הכל לכל רוח.
על העלה לא חסה
נשפה ונשפה,
את העלה מראש העץ
קטפה .
אמא אדמה את העלה
לחיקה אספה.
ובאהבה אותו עטפה

החליל של ישראל שנהג לנגן בו רבות משך חייו ובצעירותו

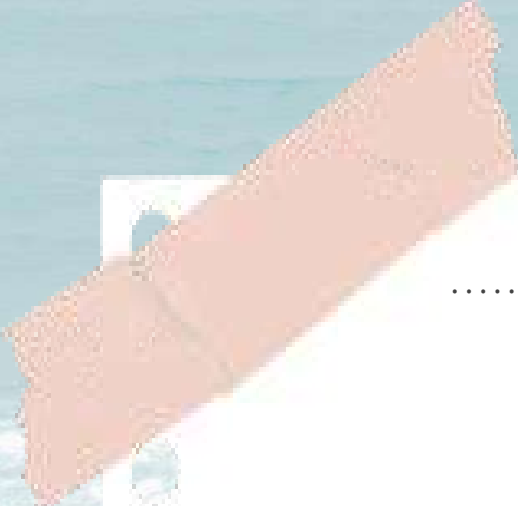

תמונה של ישראל מנגן בחלילו

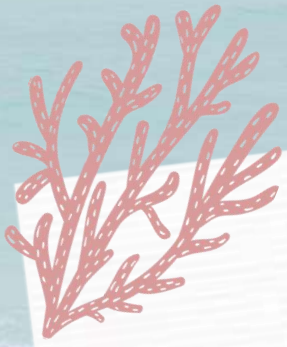
לו לשעה
לו יכולתי אך לשעה
להחזיר הגלגל.
לו יכולתי לשחק
במשחק המזל.
לו לשעה לחוות
חוויית יחדיו.
ולך להראות מסכת
חיי דף אחר דף.
הראית האנשים היו
לסבים וסבתות,
הילדים גדלו היו
לאמהות ולאבות.
יחדיו לשמוע צוחקם
של ילדים במשחקם
בגנים.
ליהנות מיום סגריר,
ומזיו שמש בעננים.
עמך לצאת למרחבים
אתרים ונופים.
להלך יחפים
ולאסוף צדפים בחופים.
לו עוד פעם לצחוק
בצחוק מתגלגל
הכל זהוב ומחר
אינו אפל.
לחשוב כי תמו
שכול ויתמות.
לראות הנה העולם
כה פשוט.
לו רק יכולתי לשעה
להחזיר הגלגל
חיי ומותי נותנת
לשינוי הגורל....

יום הולדתנו עשירי בתמוז
יום הולדתנו.
מה אומר אחי ולא אמרתי ??
מה אכתוב לך ולא כתבתי?
מה אשורר ולא שוררתי ? אקונן
לעד גם בזה לא חידשתי.
אך כיצד ואיך
מידי שנה בשנה
אני איתך באותה שנה
מנסה לחגוג ואיני חוגגת,
בבדודתי אובדת.
אינך להניח על ראשינו זרים,
איכה אמנה השנים?
אתה חסר, הימים בלעדייך כה
מרים.
הולדת מילת חיים צופנת
התחדשות ותקווה רבה
אך חיך כגן אשר לא רוה.
מי היה לנביא ומי את גורלך כך
טוה.???
זה שנים אין חיך בחיי שזורים,
שערך לא האפיר נשארתי בן
עשרים.
כן אחי שנה אחר שנה
לנצח אזכור זיו פניך היפים
בערגה וכסופים.
אמנה שנים עד יומי אחרון
בחודש תמוז בעשירי
אדליק נר זכרון.

בת ציון

כל יום שחולף אנו נתבגר
 ואתה לנצח צעיר תישאר.
 אותות הזמן בך לא יחרשו
 בפניך וביופייך לא יפגמו.
 לך עצר הזמן מלכת.
 אנו נמשיך להזדקן
 לאסוף קמטים,
 לאסוף שברים
 לספור שנים,
 אך עליך יפסחו ימים וזמנים.
 אנו נגיע לגיל שיבה
 אתה תישאר בן עשרים
 וכשנספור לך שבעים
 יעלה בדמיונו נער בן עשרים.
 בתמונתך נביט
 תחיך אלינו ככוכב שביט.
 לך הזמן עצר מלכת....
 באותו כוכב שלעד יאיר
 אתה לנצח תישאר צעיר.

בת ציון

.....

כשהרוח (השיר נכתב באוירת ימים כשהיה נעדר כ-4 חודשים)
מילים: בת ציון בכר נפתלי | לחן: רובי ראובני

רסיס
מילים: בת ציון | לחן:
שחר זיו

ברסיס זעיר
קטן ומאיר
דמותך משתקפת
בין צל ואור משחקת
כאשליה חומקת

רסיס זעיר
קטן ומאיר
כאבן ספיר
קרן אור
רסיסו גלגלי
סודו אלי גלי

גבוא תמיר
דמותך
עוטפת,
קרן אור בי נושקת
ברסיס אור מנצנצת
דמעתי השותקת

רסיסי הבווד
רסיסך מבקש
כחם האש.
רסיס אל רסיס
באהבה ובאמירה
נאחה השבירה

רסיסינו
השנים יזכרו שבעתים

רסיס זעיר
קטן ומאיר...

.....

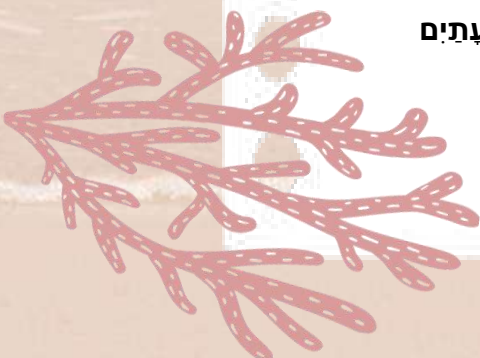
כשהרוח ליטפה
עמה נעטפתי
כשהרוח זימרה
עמה זימרתי
כשהרוח שרקה
עמה שרקתי
כשהרוח סערה
עמה נסערתי

ולא ידעתי על מה
לא ידעתי
בכתה הרוח
למה
שאלתי

חלפה הרוח
בדממה וברחש
סודה גילתה לי
בלחש

כשהרוח זימרה
אנחתי נשאתי
כשהרוח שרקה
רזה ידעתי
כשהרוח סערה
בתפילה נאחזתי
כשהרוח חלפה
בצער נעטפתי

ולא...

מכתב שכתב האחייין של ישראל לסביו

אסלא סבטל זכתי

אליהו

קיימתי את דבריך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

והנה אני עומד לפניך ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני. ואת כל המצוות אשר צויתני.

.....

מזרעת בית ג'אן

מזרעת בית ג'אן
הן מבטי לא נגע בגבולך.
מזרעת בית ג'אן כשרף
שורף שמך.

מעולם לא דרשנו
שלמי שלומך.

על אדמתנו נפל גיבורנו
ולא קם.

ארורה את האדמה כי ספגת הדם.

הלכך נועדת מימי בראשית?

ארורה היי מראשית

ועד אחרית.

ארורה את האדמה

כי עליך אבדו כל מלחמה.

קול ברמה נשמע

בכי נהי ואין נחמה

כדוד על גלבוע תהי קללתך.

אל טל ואל מטר

לא תצמיחי תבואתך.

תמר ותאנה

לא יפרשו כפם,

עצי זית לא יתנו שמנם,

בוסתנים לא יתנו ריחם,

ענבי כרמים לא יתנו יינם,

לא יצמחו בך שיחים

ועצי נופים.

כי על כן היית לשדה בוכים.

את ארץ ,

חרמון וגולן כמזבח היית

עלייך הוקרב קורבן.

ביום זעם דין ומשפט,

לא העמדת דום ירח

וליל לא נבעת.

החמה כתמול שלשום זרחה

ומקומה לא נפקד.

על גיבורים לא סוככת

בחופת עננים .

זרועתייך לא היו כחוף

מבטחים.

התקדשה אדמתך

מחלב גבורים.

מדם חללים נספגו

עפר ורגבים.

אש ותימרות עשן

עלו והיו לעבים.

ארור שמך כי מעביר

רטט וחלחלה.

איכה היית שדה קטל

ביום קרב ומלחמה.

קולות קרב נדמו

בשקט ודממה.

מעתה ועד עולם

היי לאות ולסימן,

היי לקללה ולדראון עולם.

הד יעלה ויענה מההרים.

הצבי ישראל על במותיך

חלל

איך נפלו גיבורים..

.....

מכתב מיחזקאל לבת ציון
בתקופה שישראל היה נעדר

ביה' ה' נוסף
 צד. ג' ב'

שאלם אך בה ציון ו
 כאלה הלא טאטור טורבו א' הביה אז ישכח
 כבו אזו נשאלה ליה אכמב אך . אובו אנני יוצא
 סצה אז פתיחן . תיביב אבינה הצקים ואתנין
 להלם . מה יש אנו אנה אוטת ? דין אקוה
 ואקוה ואלו אובים מה דתקיה שפלה . אנ
 יוצא סצה דכו קטה למוע בידע אך אכס
 כטלה אהר הביה אז הרוכים השפיהם וכל
 ה' אז כזה נוטל אלק אובל ליה סופסה אוטת
 אז ליה יש אפנה ציון כל העמן אכנה טאל
 אנו אנני ליה ליה . אנני יוצא סצה קטה
 אובל כנלם ליסחיים אשנה אנה . התנין לאלה
 ואלצני אז כך אנה הורין . מנוה קאלנה למה
 אנני כנון ככו חוצצים לנאקים להביה וכל
 העמן חיים בתמו שכל דמא מפתח לאלתנה .
 ואצטן ה' מכוה אז נכאר ביאלוכן . טלם חייבים
 אצצצ צה ליה . אנני אלהה קטנה ה' לוקח
 אנניבים ואסן חייני 'היי קטשג מליב . אנניו בת
 ציון אנני לבקש לנן אלהמכס ביהדין ואלהסין
 להלם . כל אכ יסחיה אנני ליה אלהמכס
 ביהדין אלהמכס

פניי תבל קדרו

אחי ישראל
בלכתך פניי תבל קדרו
הזמן עצר מלכת,
שנה כוון, מהותו לבושו ואמרתו.

אחי אחי בקשתיר ובשמך קראתי.
במשחקי ילדותנו האבודה חפשתי.
לשדות וניר יצאתי
בקשתיר בתקוותי, בקשתיר בתפלותי.
כקשת בשלל גוניו,
בין גאיות בין כרם וענב.

בקשתי את חיוכך ואת צחוקך
במצהלות ובחדוות נעורים,
על פניך היפים כאבני חן שזורים.

כסומא מגששת ותרה,
איכה? זועק ליבי בזעקת שבר מרה.

אם תבקש אפרש כפי לך
כנשר על גביי אברתי אשאר.
אל שדות ירקים בין מרבדיי פרחים
אושיבך.

אם תבקש כמצולה לך אהיה,
כשלות הפנינים מהצדפים
אוציאך, לחוף מבטחים
אביאך.

אם תבקש אהיה תו ונגינה,
את שירת חיינו לך אנעים
ברון שיר ורנה.

אחי כל שתבקש ותשאל
אשמח כגשם בעתו
כטל בהגיע שירתו.

אך כקול קורא במדבר,
בראשי ההרים קולי נדם.
כעדים נצבים פרגים,
צבעו שדות ומשעולים כדם.
רוח אלוקים מרחפת על פני
תהום עמוקה
סוד ורז ממתיקה
בחותם ובשבועה עתיקה.

אחי אחי הרצון והכמיהה אליך
לעולם בלבי אנצר.
בת ציון.

מכתב מיחזקאל בן דודו ל ישראל
לבת ציון בתקופה שישאל היה נעדר

צ"ל. 11.11

כ"ה יום טו'

בה ציון שלום !

ביום שש קבלתי את מכתבך ואת כל

שכתבת לי ודעתי לא קבלתי מכתב ומישראל

ובכן אם את דעתך לא נקמה ודעתך היא

קשה מאוד והיא יסרה לי את אולי. נפלה

וי שתיקו ותיקו - מיותר כפי שאת

תיקו אתם לא קבלו למה למכתב.

כמו קשה לי לחפש אולי לפני שאתם

כמו יך צרתיים וחל למד אתי או אולי

את הלקוח ולא יודעתי איך להקדים

השש יונגה. אבל אתי שמו כל מסתובב

אכן אם יש או לנשך היכן יודעתי

התחילה טל ושמו. בה ציון אתי שש

תעני אם לא תהיה לי אולי אכן אכן

אין שם ספרה לחסוד שקיה אישית לשמו

זה הכל והכל. פים אהרם

יבוקא אלה

קוראים יקרים
חלפו שנים עד שנכתבה המילה
בצער בכאב ובחמלה.
ממעין הרגש
שוררתי וקוננתי.
בחרדת קודש
בכל שיר וקינה נגעתי
הגורל שזר את חיי באומנות
כי הלביש אותי גם בגדי אלמנות.
לכן נוסף אישי ניסים לספר זה.
אני תפילה כי זה סוף המחזה.
ספר זה הוא כולו קדיש והקדשה
בתקווה כי יביא בפתחו רון
ותקווה חדשה...

בת ציון.

מכתב מיחזקאל בן דודו של ישראל
 לבת ציון בתקופה שישראל היה נעדר

כ"ה

אי-שם, תאריך 1943

בה ציון טאב ו
 כהרשם אלכסנדר לטרגו

ידידותי והוספתי כנה רבים . טאב ו
 טאב ו חמלה אישית או אשתי פכרית

ק"מ

או לנהיגה בנתיב . הפכרית ההטובים רק
 אשה . פכריתים בוסף זרענית וטאב ו

במוראקה זכורה, לתיצא עז

אשה וטאב וטאב וטאב וטאב וטאב ו
 אשה וטאב וטאב וטאב וטאב וטאב ו

הידידותי שפירוט טאב וטאב וטאב וטאב ו
 יכולה כי הילדו אשתי פכרית וטאב ו

חיותי כקדמה אשתי פכרית כי א
 ינצוה אפילו בה הפכרית טאב וטאב ו

הכל אשתי פכרית וטאב וטאב וטאב וטאב ו
 אשה וטאב וטאב וטאב וטאב וטאב ו

אהבתך
 אהבתך
 אהבתך

.....

ל"ט לנפילתך אחי.

על דמעה הזולגת ללא לאות,
על כאב צורב העומד על משמרתו ללא
כהות.
חוברים ונצבים למצבת ועדות.
שיני המזל נוגסים
מעלים מסך עשן את דמותך מכסים.
לנצח אחי יאיר נרך
מסע חיי קודש הוא לזכרך.
לעינינו נפרשת הרמה ושדה המערכה.
בחיל ורעדה הרים וגבעות
נרעדו מקולות מלחמה.
שרשראות טנקים משתרכים
אלי קרב נערכים.
קולות עזים
ירי טילים ורעש פגזים.
מול פשעי דמשק הארורה
נלחמים בגבורה .
רעש אש תמרות עשן וקול זעקה,
שקט קול דממה דקה.
רוח אלוקים מרחפת בין טנקים
שרופים,
ברמה בין גבעות ורכסים,
ביום לחימה הייתם לעדים
מה ראיתם ומה הסוד אתם צופנים.
שמעתם קול ענות חלושה?
או קול ענות גבורה?
או קול ענות על האדמה החרוכה.
שמע ישראל בנחלי אש ריחפו
מאורות כבו
אפר ורגבים מדמכם רוו.
איוושת רוח קולה בשברים
מספרת את שבר יום הכיפורים
וימנו שזר בבכי תמרורים.
על צמרות עצים
במזרעת בית ג'אן בעמק הבוכים.
בין גבעות הרים על כל תל
רוח נשאה שמך ישראל

בת ציון

.....

מכתב שבת ציון אחותו התאומה של ישראל
קיבלה מבן דודם יחזקאל

חייל זכור

הכתוב כגון עלול להגיע לידי כל אחד, גם לאויב,
כתוב חוויות-לא סודות!

בטחון-שדה

ב"ה יום רביעי 23.10.48

כח ציון שלום!
אפני כמד קלמי זה למכתבך ונין יוסף
זאתה זך. ובכן אפי' לה שנייה ז' ב"ה
שהלמכתבים של. שגא נקרא כצדק או
שהנו זה יכל אכרוב כי אין הנה
לה שפולק כגן א הדיבור יש כל קשר
אפי' למכתבים שכל מלה
והכלא היא אויב. אני זה כן א קשר
מדינה זה יגד לשבועיים. רבני זך ב"ה
ציון שתופסי הוצאה גיבי הדיבור הטובה
כינה לפני שצדה לשרא. א כל מקרה
אופן כן שלם א לויאלים זה אפני
אם אפני אפני אפני אפני אפני
למכתבך ולקח אפני אפני אפני אפני
מה אפני אפני אפני אפני אפני אפני
אפני. למדי צדק אפני אפני אפני אפני

אלבום

נפשי מתייסרת
כואבת מגעגועים.
ליל בדמעה
ובכי במסתרים
לגעגועים אין מפלט
אין מרפא.
איכה אחי את פניך אראה.
חרש פותחת אלבום תמונות.
ידי בעדנה מלטפת
צפים זכרונות.
הנה אתה מביט כילד
עיניך מביעות תום,
הנה כנער
גדנ"עי בחומו של יום.
היד מגששת כמבקשת
להוציאך מהאלבום.
אך זו אשליה זהו חלום.
ניצב אתה על
הטנק כמצביא
אווה אחי
מי ידע ומי היה לנביא.
ותמונה כמזכרת
עם ידידים ורעים,
מחייכים עמך
השמיים ושבעת הרקיעים.
מחפשת עוד ועוד
תמונות של חיים ושנים.
מחפשת תמונתך
בחופת חתנים.
מבקשת תמונה
כאב עם צהלת ילדים רכים.
נדמה שירת חיים
האלבום דפיו ריקים.
אלי מעמך אבקש
כח עצה ותבונה
כגלעד ומצבת
לי היו אלבום ותמונה...

מכתב שבת ציון אחותו התאומה של
 ישראל קיבלה מבן דודם יחזקאל

ביום שלישי כ"ג שבט תש"ז

כבוד ציון שלי!
 נניח שנינו נקרא נקי לבנה הן הן
 פלגים אני כונה אל אחי. אחי ואלו שפגשתי
 כל בנינו יודעים לך את כל האמת והכל
 ראו כפי מה שהיה בינינו? כמה ימים.
 זה הכונה שלי וזה אמת וזה נקי וזה
 כמה לבנה ראו היה בינינו קטן שאלו
 ואלו הן (אשר) ואלו ימים רבים.
 נניח היום למשל ימים רבים ואלו כמה
 כיום שמתחיל ימים רבים ואלו כמה
 בילה ששם התחיל לעבודו ואלו כמה ימים
 אני מקיים את החזון ואלו כמה ימים
 בכל ימינו פרנסים כפי שיש ימים בינינו
 התחילו אצלנו לחשוב לקדם שאלו ואלו כמה
 אני אצלו ביום ראשון אלו את מה שיש
 התחלתו חפשי. חבילה אחת מקבלים
 בשבוע וכלל יש לנו אל כל האמת.
 כמה ימים שיש פה חבילה אחת
 כמה ימים שיש פה חבילה אחת

דבריה של בת ציון אחותו התאומה של ישראל שנאמרו בעצרת

שהתקיימה ב- 26 בספטמבר 2018

נשיאת דברים בעצרת

משפחות יקרות

קציני צה"ל חיילים

ואורחים נכבדים.

כאשר ביקשו ממני

לשאת דברים בשם משפחות השכולות

שאלתי כיצד אפשר לצרור בדברים

ולמולל במילים נושא כה רב משקל כשכול.

לשכול גוונים רבים כולם מרים וכואבים.

ארבעים וחמש שנה

למלחמת יום הכיפורים,

ארבעים וחמש שנה

לנפילתם של יקירנו.

ארבעים וחמש שנים

הם מעבר למימד הזמן ,

ושנים נספרים.

לגבינו שיניי הזמן לא נגסו בזכרון,

הזכרון חד ובהיר, כיום בו יקירנו הלך.

יום הכיפורים מיום קדוש,

באבחת חרב שינה מהותו,

הפך לקדושת יום זכרון לנופלים.

ישראל אחי גיבור המלחמה שלי,

נולדתנו כתאומים

להורים ציונים מאוד

אשר עלו מכורדיסטן שבעירק

ואנו תינוקות בני חצי שנה.

הציונות שכנה בביתנו

והתבטאה בכל אורח חייהם של הוריי.

בשמותינו טבעו את כמיהתם לציון

נקראנו ישראל ובת ציון.

כאברהם אבינו בשעתו

בציווי לך לך מארצך

עזבו את כל רכושם

ובאו לבנות ולהבנות, בארץ

אשר דבר לא היה בה

אך דבר גדול היה בה,

הגשמת הציונות .

ציונות אשר בדמם בערה

בתפילתם בכמיהתם לירושלים.

חונכנו לאהבת הארץ ללא סייג ללא תנאי.

וביום פקודה

ישראל תאוּמי

ארז תיק קטן

יצא אל המלחמה הנוראה.

אשר ממנה לא שב.

ארבעה חודשים הוכרז כנעדר

נלחם ונפל במזרעת בית ג'אן

ב ט' ז בתשרי תשל"ג 12.10.73, והוא בן 23 בנופלו.

בכל השכול הנורא .

יודעים אנו כי מדינתנו בת ה70

הפורחת המשגשגת

לא על מגש הכסף לנו הוגשה

בהבטחה ובשבועה לנופלים, . נדע לשמרה

ולטפחה כאבן חן יקרה

אזי נדע כי ראויים אנו לקורבן הנורא.

שירי לב

סטודנטית שנה שנייה לתואר בגיל הרך

ראשית תודה לך בת ציון שהסכמת לקחת חלק מהפרויקט
ולשתף בסיפוריך.

ניתנה לי הזכות להכיר אותך איזו אישה מדהימה את
ומוכשרת, ניתנה לי הזכות להכיר את דרך ההנצחה המיוחדת
שלך לאחיך התאום דרך השירים שכתבת.
תודה שאפשרת לנו להיכנס לביתך לשבת איתך יחד סביב
השולחן לשמוע.

תודה לך על ההזדמנות שנתת לי לעשות למענך זיכרון קטן.

תודה על שיתוף הפעולה המלא למען בניית אלבום זה
ועל עבודה רציפה יחד בשביל להגיע למטרה.

דברי התלמידות

שירה ארז:

במהלך הכנת האלבום, הרגשתי קודם כל כבוד שניתנה לי ההזדמנות להיות חלק מהפרויקט הזה כבר שנה שנייה, שניתן לי היכולת להכין למשפחה שכולה אלבום שיעזור להם לזכור את אהובם שנפל. שמחתי להיות חלק מהפרויקט ובזכות הזמן שלי בו חוויתי הרבה רגשות ולמדתי לעשות דברים שאם בעבר היה לי פחות נוח, אומץ או את היכולת לעשות, היום אני כבר מרגישה יותר בנוח בעיקר בזכות הפרויקט שבאמת יכול להוציא אדם מאזור הנוחות והביטחון שלו. לבסוף הכל היה שווה את זה. בנוסף בזמן הכנת האלבום היה הקלה ותמיכה עצומה מכל מי שלקח בו חלק ובעיקר מבת ציון אחותו של הנופל שמאוד הייתה גלויה איתנו ונתנה לנו את מה שצריך, וענתה על כל השאלות שלנו, אפילו כששאלנו הרבה שאלות. בזכותה היה לנו את היכולת להכין את האלבום הכי טוב שיכולנו. אני גם מקווה שכל מי שיקרא ויראה את האלבום יבין את הזמן וההשקעה של כל מי שלקח חלק באלבום, ושיראו את הכוונות הטובות שלנו ליצור משהו טוב שעוזר לזכור בן אדם טוב.

רוני חכמוב :

הפרויקט בשבילי היה תחושה של שליחות. הרגשתי כבוד שיצא לי לעבוד על פרויקט כל כך חשוב שישמר ויזכר לעוד הרבה זמן. לדעת שהייתי חלק בתהליך שיעזור לשמר זיכרון של אדם שנפל. זוהי השנה השנייה שלי בפרויקט, אבל כל התהליך שעברתי עם עצמי ועם בניית האלבום הרגיש כאילו זאת הפעם הראשונה. הפרויקט היה מלא ברגשות שונים, וגרם לי לחשוב הרבה על הנופל ואנשים באופן כללי. למרות הקשיים שחוויתי בתהליך, אני שמחה שהייתי מוקפת באנשים שהיו מוכנים לעזור כמו בת ציון אחותו של ישראל נפתלי, שתמיד הייתה מוכנה לענות על שאלות ולספר על החוויות שלה מאותה התקופה מה שעזר לנו מאוד. הפרויקט לימד אותי הרבה, גם על עצמי, גם על אנשים אחרים ועל העולם בכללי. למדתי על היכולות ועל המסוגלות שלי. אני בעיקר שמחה עם התוצר שלנו ושמחה שניתנה לי ההזדמנות להיות חלק מפרויקט כל כך משמעותי.

משרד החינוך

אלבום זה הוא חלק מתוכנית ההנצחה הארצית, מיזם חברתי וערכי, אשר במסגרתו בני נוער פוגשים משפחה שכולה, לומדים ושומעים על יקיר ליבה ומכינים אלבום הנצחה לזכרו.

התלמידים המשתתפים בתוכנית זו, מבצעים את פעילותם במסגרת תוכנית המעורבות החברתית. התלמידים מלווים בכל שלבי הפעילות על-ידי פרחי הוראה מהמכללות האקדמיות לחינוך.

השותפים בתוכנית זו הם:

- ארגון יד לבנים הארצי וסניף מודיעין מכבים רעות.
- אגף בכיר הכשרה והתמחות עובדי הוראה - משרד החינוך.
- מנהל החינוך, עיריית מודיעין מכבים רעות.
- בית הספר העל יסודי יחד מודיעין מכבים רעות.
- מכללת סמינר הקיבוצים.

לווי והנחייה
פרח ההוראה : שירי לב

כתיבה ועריכה:
התלמידים : שירה ארז , רוני חכמוב